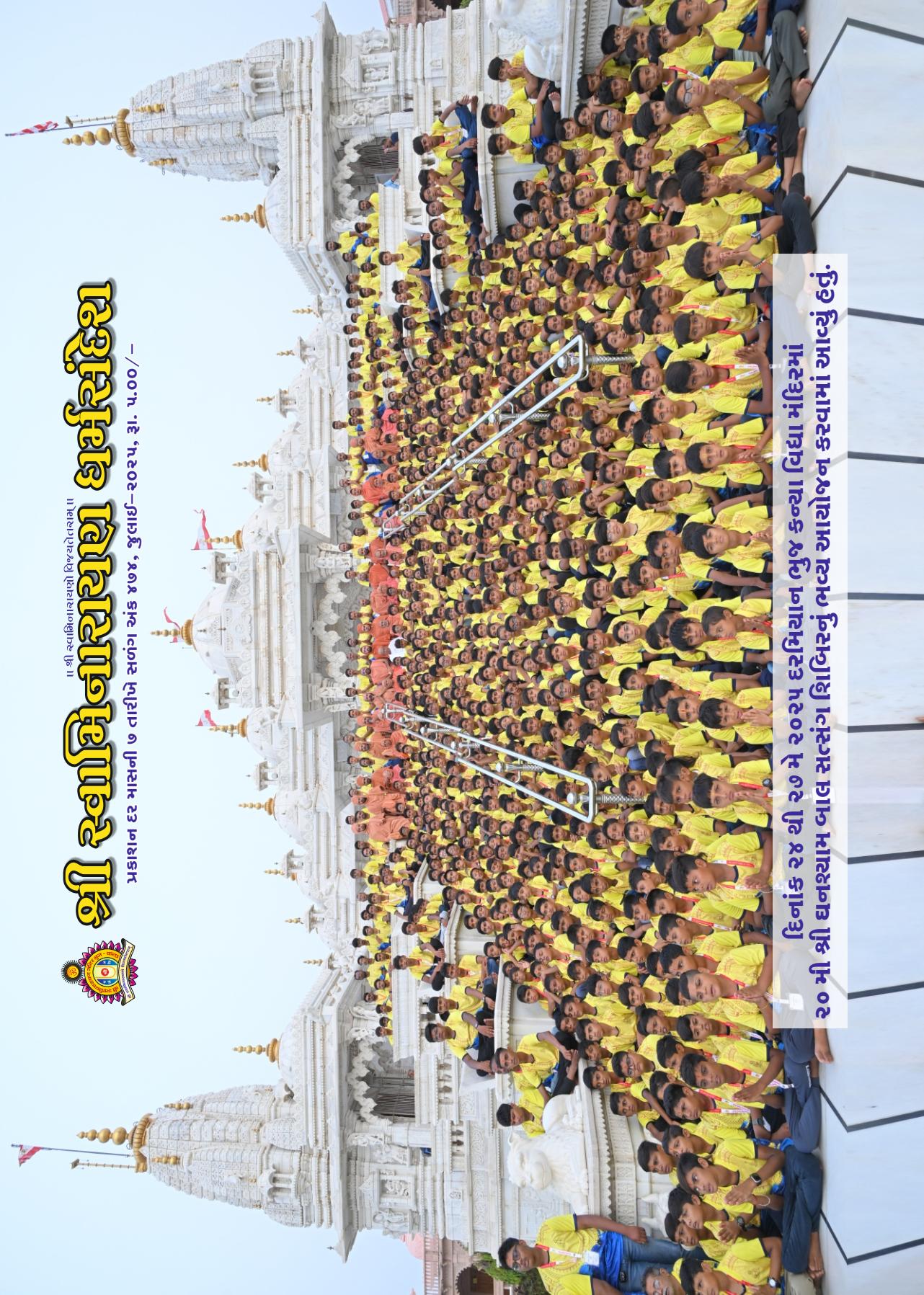

૨૦ મી શ્રી ધનશયામ બાલ સત્કંગ શિબિન્દુ ભવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું એટં.

બીજી ધનશયામ બાલ સત્કંગ

૧૦ માર્ચ ૨૦૨૪, અમદાવાદ માટે એન્ટ્રીફ્રી / -

બીજી ધનશયામ બાલ સત્કંગ એન્ટ્રીફ્રી

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेराम् ॥

प्रभुकृपा
१०८ आरायर्य श्री शंखेश्वरायण भवान

ज्ञान
महेश्वर
सद्गु
देवानी धर्मसंदर्भ

श्री स्वामिनारायण मंदिर नारायण सरोवर मध्ये

मूर्ति प्रतिष्ठा महोत्सव

प्रारंभ : ता. १०-०८-२०२५, रविवार

मूर्ति प्रतिष्ठा : ता. १४-०८-२०२५, गुरुवार

पूर्णाहुति : ता. १४-०८-२०२५, गुरुवार

:: स्थल ::

श्री स्वामिनारायण मंदिर, नारायण सरोवर
आयोजक : श्री स्वामिनारायण मंदिर, बुज-कच्छ

યાવજીવં ચ શુશ્રૂષા કાર્યા માતુ: પિતુરુઃ ।
રોગાર્તસ્ય મનુદ્યરસ્ય યથાશક્તિ ચ મામકૈ : ॥

પૂર્વ સામાયિક 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ'
કુલ વર્ષ-૧૮ કુલ અંક-૨૦૪

દુષ્ટે 'શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ'
વર્ષ-૨૫ અંક-૫ જુલાઈ-૨૦૨૫
વર્ષ: ૪૦ - સત્સંગ અંક-૪૭૪

પ. પૂ. ધ. ધ. ૧૦૦૮ આચાર્ય શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી
મહારાજના શુભાર્થીવર્ષાદી

દુષ્ટે :: સંસ્થાપક ::
અ.નિ.સ. ગુ.પુ. મહંત સ્વામી શ્રી દુરિસ્વાપદાસજી
દુષ્ટે :: માલિક ::
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ભુજ-કચ્છ.

દુષ્ટે :: પ્રકાશક અને મુદ્રક, પ્રકિંડ ::
સ.ગુ. મહંત પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજીએ
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, શ્રી સ્વામિનારાયણ રોડ,
તીર્થધામ ભુજ-કચ્છ વતી શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રિન્ટિંગ
પ્રેસાં છપવી ભુજ-કચ્છથી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

દુષ્ટે :: તંત્રી ::
શા. સ્વામી ગોવિંદપ્રસાદદાસજી
દુષ્ટે :: સહંત્રી ::
શા. સ્વામી અશરમિયદાસજી, સ્વામી પુસ્તોતમપિયદાસજી

દુષ્ટે :: પત્રવિવહાર અને લવાજમ સ્વીકારવાળનું સ્થળ ::
શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ કાર્યાલય
શ્રી સ્વામિનારાયણ માર્ગ,
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર તીર્થધામ,
ભુજ-કચ્છ પીન: ૩૭૦૦૦૧.
મો. ૭૫૬૭૬૦૪૦૦૦

E-mail:- sandesh@swaminarayan.faith
E-mail:- info@swaminarayan.faith
Website:- www.swaminarayan.faith

ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ અને સત્સંગનો મહિમા હેલાવતું સામયિક

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ

અનુકૂળમણિકા

તંત્રીની કલમે	૪
લેખ	૫
સત્સંગ સમાચાર-દેશ	૯
સત્સંગ સમાચાર-વિદેશ	૨૬
શ્રી ધનશ્યામ બાળસંદેશ	૨૭

લેખકોને ખાસ વિનંતી

- આ સામયિકમાં પ્રકાશિત થતા લખાણની જવાબદારી લેખકની છે.
- લેખો કુલસ્કેપ સાઈઝના કાગાન ઉપર હાંકિયો રાખીને સુવાર્ય અક્ષરમાં કાગાનની એકબાજુ લખી મોકલવા.
- લેખ એક કુલસ્કેપ પાનાથી વધુ લાંબો ન હોય તે જોવા વિનંતી.
- કૃતિનું લખાણ મુદ્રાસર અને ભાષાકીય ક્ષતિ રહિત હોવું જોઈએ.
- ગુજરાતી, સંસ્કૃત, હિન્દી તથા અંગ્રેજી ભાષામાં યોગ્ય લેખો સ્વીકારવામાં આવશે.
- કૃતિના સ્વીકાર-અસ્તીકારની સત્તા તંત્રીઓની છે.
- કૃતિ અનુકૂળતાએ પ્રગાટ થશે.
- સમાચાર તા. ૨૦ સુધીમાં લખી મોકલવા.

અંક દર માસે નિયત સમયે	વિદેશમાં	દેશમાં
પ્રસિદ્ધ થશે.	આજીવન સભ્ય રૂ. ૬૦૦૧/-	આજીવન સભ્ય રૂ. ૫૦૧/-
પત્ર વિવહાર કરતી વધુને	વાર્ષિક સભ્ય રૂ. ૧૦૦૧/-	વાર્ષિક સભ્ય રૂ. ૫૧/-
ગ્રાહક નંબર અચૂક લખવો.		

તંશ્રીની કલમે

વિશ્વમાં એવું દેખાયા ને લખાયા કરે છે કે, પશ્ચિમના દેશો ભારતીય સત્યતા, સંસ્કૃતિ, ખાન-પાન, રહન-સહનને જીવનોપયોગી વ્યવસ્થા તરફ ઢળી રહ્યા છે. અને ભારતીય લોકો અંગેજી ભાષાના ચાહક, પહેરવા-ઓફવાના આદી ને અનેક સ્તરે છૂટમછૂટ વાળા થતા જાય છે. જ્યાં આધુનિક વિજ્ઞાન નથી ત્યાં ખોટ અને જ્યાં છે ત્યાં તેની ઓટ દેખાય છે.

આજે ભારતભરમાં બ્લડપ્રેસર, ડાયાબિટીશ, ઘુંટણના દુઃખાવા ને હદ્યરોગ તથા કેન્સરના ઘેર ઘેર બેસણા છે. હદ્યનું કામ છે ‘ધબક્કવું’ ને શરીરમાં ભમણ કરતા લોહીમાં જે બગાડ હોય તેને શુદ્ધ કરતું આ હદ્યનું આયુષ્ય શરીર વિજ્ઞાનના કહેવા પ્રમાણે ૧૨૫ વર્ષનું હોય છે. પરંતુ આજે યુવાવસ્થાવાનો પણ ડાન્સ કરતા, ગરબીમાં દાંડીયે રમતા, જીમમાં કસરત કરતાં ધડામ કરતા ઢળી પડે છે ! તેથી અકાળે મૃત્યુથી સમાજ ગ્રસ્ત ને ત્રસ્ત થતો જાય છે. જો સમયસર તેની સારવાર થાય તો દર્દીને બચાવી પણ શકાય છે.

હદ્યની ચાર કોરોનરી નાડીઓને બદલી શકાય, તેની એજિયોગ્રાફી પણ કરી શકાય ને તેમાં ગરબડ થતા ધબકારાને ફરી પાછા નિયમિત કરવા તેમાં ‘સ્ટેન્ટ’ નામનું એક નાનકડું સાધન બેસાડીએ તો દર્દી ઘણું વધુ જીવી પણ જાય.

માનવ એક સામાજિક પ્રાણી છે, અને સમાજમાં જીવવા તેને પ્રભુએ સંપૂર્ણ શરીર ને તેના રોજિંદા સાંસારિક વ્યવહારો ચલાવવા કામ, કોધ, લોભ, મદ, મોહ ને મસ્તર પણ આપ્યા છે જે બધાનો ઉપયોગ તેણે આપસી વ્યવહારોમાં નિતી, નિયમો, ધર્મ, પ્રેમ, સૌ જીવો પ્રત્યે દયા, લાગણી રાખીને જીવવાનું છે. જ્યારે તેમાં ઉથલપાથલ ને અજ્ઞાનિકતા પ્રવેશ કરી જાય ત્યારે ઉપર લખ્યા રોગોનો તે શિકાર પણ બની જાય છે. હદ્ય બે પ્રકારના છે. એક મજજાનો સ્નાયુવાળું જે ધબકે છે, અને બીજું સૂક્ષ્મ કે અદ્દ્ય જેમાં આત્મા બિરાજમાન રહી તેનું સમગ્ર જીવન ચલાવવાની શક્તિ તેને મૃત્યુ પર્યંત આપે છે.

અદ્દ્ય હદ્ય કોઈને દશ્યમાન નથી પરંતુ ધબકારા મારતું હદ્યમાં ‘સ્ટેન્ટ’ જોડી શકાય. આ હાર્ટએટેક આવે જ નહિ ને તેની શક્યતા મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત, અહંકાર ને ષડરિપુઓ પર જો આધ્યાત્મિક જીવનને જીવીને સદાય સ્વસ્થ રહેતા હોય તેમને સલામતિ મળે પણ ખરી. માટે પ્રત્યેક સત્સંગીને સ્ટેન્ટની જરૂર છે.

શ્રીસહજનંદ સ્વામીએ આ ગંભીરતાને ધ્યાનમાં લઈને જ રોજિંદા જીવનના નિતી-નિયમો, પ્રાતઃપૂજા, સાંજ-સવાર મંદિર દર્શન, વ્યવહાર તથા સામાજિક અને આધ્યાત્મિક સંપર્કમાં જ સદાસર્વદા રહેવા વચ્ચાના મૃતોનું પાન કરાવ્યું છે. ને શિક્ષાપત્રીનું જ્ઞાન આપ્યું છે. ને ષડકારી મંત્રોચ્ચારવાળી માળા, મંત્રજાપ કરનારની રક્ષા પણ ભગવાન કરે છે.

શિક્ષાપત્રી શ્લોક - ૬૨

- હિંમતભાઈ ઠક્કર 'રધુવંશી' ભુજ

વેદાચ વ્યાસસૂત્રાણિ શ્રીમદ્ભાગવતાભિધમ્ ।
પુરાણાં ભારતે તુ શ્રીવિષ્ણોનર્મિસહસ્રકમ્ ॥

શિક્ષાપત્રીમાં શ્લોક: ૮૩, ૮૪ ને ૮૫
ત્રણોયમાં શ્રીજીમહારાજે અતે આઠ સચ્છાસ્ત્રો
એમણે ઈષ્ટ કહેલાછે.

ત્રણોય શ્લોકોનું એકગીત સંકલન આ
પ્રમાણે છે. ચાર વેદ, વ્યાસસૂત્રો, શ્રીમદ્ભાગવત
નામનું પુરાણા, મહાભારતને વિશે રહેલું
શ્રીવિષ્ણુસહસ્રનામ સ્તોત્ર, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા,
વિદુરજીએ કહેલી જે ની'તિ, સ્કંદપુરાણના
વિષ્ણુંખંડમાં રહેલું વાસુદેવ મહાત્મ્ય અને
ધર્મશાસ્ત્રોની અંતર્ગત એવી જે યાજવલ્ક્યાઙ્ગિની
સ્મૃતિ આ આઠ સત્શાસ્ત્રો શ્રીજીમહારાજે સર્વાધિક
માનેલાં છે.

“શ્રીજીને પ્રિય આષ સચ્છાસ્ત્રો, સર્વ સંકળાયેલા
ધમન્તરગતિ;

જીવ, માયા, ઈશ્વર પ્રિસ્વરૂપે, દિશાંકિત કરે
આદ્યાત્મિક પંથે.”

જે શાસ્ત્રો ભગવાન અને ભગવાનના
અવતારોનું સાકારપણું પ્રતિપાદન કરતાં હોય, અન
જીવ તથા ભગવાનની અંદર શેષશેષીભાવનું
અર્થાત સેવક અને સ્વામીભાવનું સ્થાપન કરતાં હોય
અનો વળી માયા તથા ઈશ્વરની અંદર
શેષશેષીભાવનું પ્રતિપાદન કરતાં હોય, આવાં જે
શાસ્ત્રો હોય તેને સચ્છાસ્ત્રો કહેવામાં આવે છે. જરા

ધ્યાનથી વાંચજો આવાં સચ્છાસ્ત્રો પણ અનેક છે.
તેમાંથી શ્રીજીમહારાજે આપણી અનુકૂળતાને માટે
આઠ સચ્છાસ્ત્રોનો નિશ્ચય કરીને આપણાં નિત્ય
અભ્યાસને માટે પસંદ કર્યા છે. એ આઠ સચ્છાસ્ત્રોમાં
જે વેદ છે, તેની ગણાના શ્રીજીમહારાજે પહેલી કરી
છે. કારણ કે, એ વેદ આપણી સંસ્કૃતિનું મૂળ છે.
અને જેને આપણે સનાતન ધર્મ કહીએ છીએ, તેનું
પણ મૂળ વેદ છે. અને તમામ જે સચ્છાસ્ત્રો છે તેનું
પણ મૂળ વેદ છે.

અતે સ્વયંભૂપણે જરા વિચારીયે કે,
આપણી છેલ્લી પાંચ-દશ પેઢી અને આજની અતિ
ખર્ચાળ શૈક્ષણિક શાળાઓ, અને તેમાં પણ અંગ્રેજ
શાળાઓમાં ‘વેદ’ કેટલા ભણતા હશે, અને
‘બાઈબલ’ની તો બોલબાલા છે. આના માટે
ધન્યવાદ(!) તો જરો આપણી સદીઓની ગુલામીને
જ ને...!? આપણાને ભગવાને મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત જ
આપીને તેમનાથી સ્વતંત્ર કર્યા છે, અને આ
ત્રિશક્તિથી જ આપણા અહેંકાર પર કાબૂ રાખી,
આપણું ને આપણા પરિવાર કે સમગ્ર સનાતન ધર્મનું
સદાય ઈષ્ટ જ કર્તવ્ય કરીએ.

★ વેદ એટલે શું ...? :- સામાન્યપણે વેદનો અર્થ
થાય છે શાન. સાક્ષાત પુરુષોત્તમનારાયણ થકી
બ્રહ્માને જે શાન થયું તે જ વેદ કહેવાયું. શ્રીવ્યાસ
ભગવાને પોતાના ચાર પુત્રોને વૈદિક શ્રવણ દ્વારા
જૈમિનિને ઋગવેદ, સુમન્તુને યજુર્વેદ, પૈલને
સામવેદ અને અર્થવેદ અર્થવેદ કહ્યા. આ બધાય
કણાકમે સારા પ્રમાણમાં લૂપ્ત પણ થયા છે.

★ બીજું શાસ્ત્ર છે વ્યાસસૂત્રો. વેદો તથા
ઉપનિષદોનું તાત્પર્ય સમજાવવા માટે વ્યાસમુનિએ
રચેલાં સૂત્રો, તેને જ વ્યાસસૂત્રો કહેવાય છે.

★ શ્રીમદ્ભાગવત નામનું પુરાણ એ ત્રીજું શાસ્ત્ર
છે. આ શ્રીમદ્ભાગવત નામનું પુરાણ શ્રીજીમહારાજેને અતિપ્રિય હતું. પ્રતિદિન નિત્યાનંદ
સ્વામી અથવા તો પ્રાગજ પુરાણી પાસેથી

દાદાભાયરના દરખારમાં કથા કરાવતા, ને સાંભળતા. પુરાણો અનેક છે, પણ શાંતિ આપનાર જો કોઈ પુરાણ હોય તો શ્રીમદ્ભાગવત પુરાણ જ છે.

★ શ્રીમહાભારતમાં રહેલું, ભગવાનના એક હજાર નામવાળું વિષ્ણુસહસ્રનામ ચોથું સંસ્કારની છે

★ વળી મહાભારતમાં બિભાગીતા પાંચમું સંસ્કાર અધ્યાયવાળી, જે ભગવદ્ગીતા પાંચમું સંસ્કારની છે. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાને અર્જુનને જે તત્ત્વજ્ઞાનનો ઉપદેશ આપેલો છે, એ ઉપદેશનું નિરૂપણ આ ભગવદ્ગીતાની અંદર વ્યાસ ભગવાને કરેલું છે. તેથી આ ભગવદ્ગીતાને આધ્યત્મશાસ્ત્ર પણ કહેવામાં આવે છે.

★ મહાભારતમાં ઉદ્ઘોગપર્વમાં ધૂતરાષ્ટ્ર પ્રત્યે વિદુરજીએ કહેલી નવ અધ્યાયવાળી જે નીતિ છે એ છિંહ સંસ્કારની છે. પ્રજ્ઞાયક્ષુ અને બુદ્ધિહિની ધૂતરાષ્ટ્રન સદ્માર્ગ બતાવેલા છે.

★ સ્કંદપુરાણના વિષ્ણુભંડમાં રહેલું અને નારાયણ ભગવાનો નારદ મુનિ પ્રત્યે કહેલું જે

વાસુદેવમાહાત્મ્ય સાતમું સત્યાસ્ત્ર છે. ભગવાનને પામવાના જે ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તિ આ ચાર સાધનોનું યથાર્થ નિરૂપણ જેવું આ વાસુદેવમાહાત્મ્યની અંદર થયું છે, તેવું બીજા શાસ્ત્રોમાં થયું નથી.

★ વળી ધર્મશાસ્ત્રના મધ્યમાં રહેલી જે યાજ્ઞવલ્ક્યઋર્થિની સ્મૃતિ એ આઠમું સંસ્કારની છે. યાજ્ઞવલ્ક્યઋર્થિએ રચેલી બીજી યોગસ્મૃતિ છે એ અહીંન લેવાઈ જાય તેના માટે ધર્મશાસ્ત્રના મધ્યમાં રહેલી આવું સ્મૃતિનું વિશેષણ આપેલું છે.

આ આઠ સંસ્કારનો ઈશ્વરના સ્વરૂપનું સત્યપણું પ્રતિપાદન કરનારાં છે. માટે તેમને સંસ્કારો કહેવામાં આવે છે. આ સંસ્કારોનો સર્વ પ્રકારે જીવનું હિત કરનારાં છે તેથી શ્રીજમહારાજ કહે છે કે, એ અમોને પ્રિય છે. આવો શ્રીસહજાનંદ સ્વામી મહારાજનો આ ત્રિશ્લોકો દરમિયાન ભગવાન ક્યાં છે, કોણ છે, શું કરે છે? ને છે જ નહિ, માનનારાઓ જરા શ્રીજમહારાજે સ્વયં વદેલ ને લખાવેલ શિક્ષાપત્રીને વાંચો તો ખરા...! જો શિક્ષાપત્રી મન, બુદ્ધિ, ચિત્ત, અહંકાર ને સૌંસરા હલબલાવે છે તો....

“માનવ માત્ર કો સંસ્કાર સમજા કે,
શ્રીજીમહારાજને ભરપુર પ્યાર કિયા;
શિક્ષાપત્રી ગાન કરકે સનાતન કા,
સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ દાન દિયા. ”

સંકર્મ

- રમણ ગજજર - ભુજ

લાગતી નથી અને પ્રસિદ્ધિનો નશો તો દારુના નશા કરતાં પણ ખતરનાક છે. કદાચ મહેનત કરવાથી દારુના વ્યસનમાંથી મુક્ત થઈ શકાય છે પણ ક્રીતિના વ્યસનમાંથી છૂટવું ખૂબજ કઠિન છે.

ક્રીતિની ટોચ પર બોઠેલા માણસ બીજાઓને ભૂલી જાય છે. પણ તે ઉચિત નથી. જેના સાથ-સહકારથી પ્રગતિની ટોચ પર જઈએ એવા નાના માણસોને આજીવન યાદ કરવા જોઈએ. અને

ક્રીતિની કામના માટે કરેલી સેવા લેખે

સમય આવે ત્યારે તેમને મદદરૂપ થવું જોઈએ.

આપણું જીવનકાર્ય જ એનું હોવું જોઈએ કે, પ્રતિદ્વન્દ્વી પણ આપણી પ્રસંગશા કરે. આપણું કીર્તિગાન કરે. માથું મૂકીને સેવાકાર્યો કરનારને જનતા જનાર્દન દાયકાઓ-સૈકાઓ સુધી યાદ કરે છે. કરેલું સત્કર્મ એળે જતું નથી.

કીર્તિ કોને નથી ગમતી ? અરે ! મને, તમને, આપણને બધાને ગમે છે. કે ભાઈ, મારો છાપા-ટી.વી.માં ફોટા આવે, નામ આવે, મારા કામની મીઠી સુવાસના લખાણ આવે પણ આ બધું કંઈ એમને એમ મળતું નથી. પુત્રની સસ્ત્રેતર્ભર્યુ મુખ જોવા માટે માતાને પણ ઊદરમાં તેનો નવમાસ સુધી ભાર લઈને ફરવું પડે છે તે તો આપ સૌ જાણો છો.

જલે કદાચ આપણને કીર્તિ ન મળે તો ચાલશે પણ આપણી અપકીર્તિ ન થાય તેની સભાનતા તો જીવનપર્યત રાખવી જ જોઈએ. કારણ કે, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતામાં નોંધે છે કે “પ્રતિષ્ઠિત પુરુષને માટે અપકીર્તિ મૃત્યુ કરતાં પણ વધારે કલંકરૂપ છે.” માટે આપણે પરમહૃપાળુ પરમાત્મા શ્રીહરિને પ્રાર્થના કરીએ કે, “હે દિનબંધુ ! કીર્તિ મેળવવા માટે કદાચ જો ઘણાં સારા કામો મારાથી થાય કે ન થાય, પણ અપકીર્તિ મળે એવું એક પણ ખરાબ કામ મારાથી ન થાય તેવી દિવ્ય બુદ્ધિ, બળ, શક્તિ અને ભક્તિ મને આપજો.”

અંતઃકરણપૂર્વક કરેલી પ્રાર્થના કયારેય નિષ્ફળ જતી નથી. પ્રાર્થના કરવી તે સેવકની ફરજ છે.

જ્ય શ્રીસ્વામિનારાયણ

ન જોઈ જત કુજાત પુરુષોત્તમ પ્રગાટી રે

- મહાદેવ ધોરિયાણી

સહજ-આનંદના સંદેશક શ્રીસહજાનંદ સ્વામીએ એકજ ધર્મના ઝંડા નીચે હિન્દુ, મુસ્લિમ, જૈન, પારસી એવા કોઈપણ જાતના ભેદભાવ વગર સૌ કોઈને સંપ્રદાયમાં આવકાર્યા છે. સુરતના અરદેશરણ કોટવાલ, પીલ્લુ સાહેબ વગેરે પારસી ભક્તોને મહારાજનો દઢ નિશ્ચય થયો હતો. પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણે કૃપા કરીને ભેટ આપેલ ‘પાદ’ આજે પણ તેમના વંશજો ભક્તિભાવપૂર્વક મહિમાથી સાચવી રહ્યા છે. દર વર્ષે ભાઈબીજના પરમ પવિત્ર દિવસે પાદના દર્શન કરવા માટે ‘શ્રીજીમહારાજની પ્રસાદી’નો મહિમા સમજીને સુરતમાં માનવ મહેરામણ અને ભાવિક ભક્તોની ભીડ નાત-જાતના ભેદભાવ વગર જાયે છે.

વળી મુસલમાનો પણ શ્રીજીમહારાજના આશ્રિત થયેલા હતા. શ્રીહરિના હજૂરી પાર્ષ્વદની સેવામાં નિર્માની ભક્ત મીયાંજી રહેલા હતા.

વડોદરા સરકારના જાગીરદાર મીર સાહેબનો અનિદ્રાનો રોગ શ્રીજીમહારાજની કૃપાથી દૂર થયો હતો. તેથી તેઓ મહારાજના અનન્ય અનુયાયી બની ગયા હતા. તદ્વારાંત ડોસાભાઈ તો નિરાવરણ દસ્તિવાળા પરમ એકાંતિક ભક્ત હતા. કેસર મીયાં, આલસી ધાંચી, રાજાભાઈ પીંજારા, વલીભાઈ વોરા વગેરે અનેક મુસ્લિમ ભક્તો શ્રીસહજાનંદ સ્વામીના અનન્ય શિષ્યો બની ગયા હતા. એટલુંજ નહિં પણ અનેક મુસ્લિમ ભક્તો સ્વામિનારાયણનું ભજન કરતા હતા.

એક વખત સભામાં સિંધ પ્રદેશમાં સત્સંગનો પ્રચાર-પ્રસાર કરવાનો પ્રસ્તાવ મહારાજે મૂક્યો, પરંતુ ત્યાં જવા માટે કોઈ તૈયારી દાખવી નહિં, પણ શેખ મીયાંએ બીડું જડઘું. મહારાજ ! હું જાઉં તો ખરો, પણ ચ્યાતકાર વગર કોઈ નમસ્કાર ન કરે. મને કંઈક ઐશ્વર્યનું યોગદાન કરો તો જ સત્સંગનો પ્રચાર થાય. શ્રીજીમહારાજ મરક મરક

હસતાં કહ્યું કે, તમારી દાઢી સામે જે અનિમેષ નત્રે એકીટશે જોશે તને સમાધી થશે અને તમે બીજાના અંતરની વાત જાણી શકશો. પણ તમે કિંમતી વચ્ચાભૂષણ પહેરશો નહિ, કોઈના ઘેર પદ્ધરામણીએ કે જમવા જશો નહિં, સ્ત્રીઓના સમુદ્દરાયમાં વાત કરશો નહિ અને મલેછું કે મલીન લોકોના સંસર્ગમાં રહેશો નહિં.

શેખ મીયાં તો ઐશ્વર્યના પ્રતાપે સિંધ પ્રદેશમાં વંદનીય અને પૂજનીય બની ગયા, પરંતુ શ્રીજમહારાજની નિષેધાત્મક આજ્ઞાઓની અવગાણના કરી. આથી એ મનું ઐ શર્ય શ્રીજમહારાજે પાછું ખેંચી લીધું. શેખ મીયાં સત્વરે માનનો દોષ ટાળવા, પોતાની ભૂલનો પશ્ચાતાપ કરવા અને માફી માંગવા ગઠપુર આવ્યા અને શ્રીજમહારાજની આજ્ઞાથી માણકી ઘોડીની લાદ ઉપાડવા, અન્ય સેવા વગેરે કાર્યમાં રત રહેવા લાગ્યા અને એક આદર્શ ભક્ત તરીકે જીવન વ્યતિત કર્યું.

આ રીતે અનેક કોળી ભક્તોને પણ ભગવાન સ્વામિનારાયણે આશ્રિત કર્યા હતા. લોયાના ઘેલાભાઈમાં મહારાજે ઉચ્ચ સમજણ પ્રેરી હતી. એક વખત દુઃખાળ દરમિયાન આ કોળી દુપતિ ધંધાની શોધમાં જઈ રહ્યા હતા. ત્યાં રસ્તામાં કોઈકનું સોનાનું આભૂષણ પડેલું હતું. આ સોનાના આભૂષણ પર ઘેલાભક્તની દેણી પડતા પાછળ આવી રહેલ પોતાની પત્નીનું મન લલચાઈ ન જાય તેથી તેના ઉપર ધૂળ વાળી દીધી. પત્ની પરિસ્થિતને પામી ગઈ. તેણે પોતાના પતિને કહ્યું કે, “તમે તો સોનાને સોના તરીકે જોયું પણ એ તો મારે મન ધૂળ સમાન છે.” ધૂળના ઉપર ધૂળ ઢાંકવાની કાંઈ જરૂર નથી. તત્કાલિન સમાજની આવી અભણ અને પછાત વર્ગની સ્ત્રીઓમાં પણ આવી ઊરી સમજણ આવે એ ખરેખર આશ્ર્યનજક કહેવાય.

શ્રીસહજાનંદ સ્વામીએ હરિજનોને પોતાના સંપ્રદાયમાં સ્થાન આપીને તેમનામાં આચાર-વિચારનું સિંચન કર્યું હતું. શ્રીજમહારાજે તેમનાં જીવનમાં અમૂલ્ય પરિવર્તન લાવી દીધું હતું. ‘દ્વાણી ગામ’ના ઘણા હરિજનો શ્રીસહજાનંદ સ્વામીના શિષ્ય બનીને પોતાના પોતાના વિસ્તારમાં મંદિર બંધાવીને આજદિવસ સુધી પૂજા-પાઠ, ભજન-ભક્તિ કરે છે. દ્વાણી, અટલાદરા વગેરે અનેક ગામોના હરિજન સત્સંગીઓનાં નામ તથા કોળી, વાઘરી વગેરે ભક્તજનોનાં નામ ‘ભક્તચિંતામણી’માં આપણે વાંચીએ છીએ. તથા ખોજા કોમમાં પણ સત્સંગનો સારો ફેલાવો થયો હતો. લાધા ઠક્કર, હરજી ઠક્કર વગેરે અનેક ભક્તજનોનાં નામ નોંધાયેલા છે.

આ રીતે આ અવતારમાં ભગવાને અનેક જ્ઞાતિઓને અપનાવી પોતાના આશ્રિત કર્યા હતા. કારણ કે દરેક જીવાત્માના ઉદ્ધાર કરવા શ્રીસહજાનંદ સ્વામી પદ્ધાર્યા હતા. આ રીતે કોઈપણ નાત-જાત કે ધર્મના ભેદભાવ વગર, કાંઈપણ જોયા વગર સર્વ જીવાત્માના આત્મંતિક કલ્યાણનો કોલ આપવાની જ તમના રાખી હતી. આથી સદગુરુ નિર્ઝળાનંદ સ્વામીએ પોતાના ગ્રંથમાં લખ્યું છે કે, “કળશ ચડાવ્યો કલ્યાણનો રે, સહુના મસ્તક પર મોડ; ન જોઈ જાત-કુઝાતપુરુષોત્તમ પ્રગટી રે.” “અનેક જન્મ સંસિદ્ધસ્તતો યાતિ પરાં ગતિમ्।”

અનેક જન્મોને બદલે કૃપા કરીને આજ છે લો ‘જન્મ’ કરાવી અનેક જીવાત્માને શ્રીજમહારાજે અભયદાન આપ્યું છે. “અભયદાન અધિક સહુથી, એની બરોબર બીજું નથી; તે તો દાન તમથી દેવાય, તમને નિરખે તે નિર્ભય થાય.”

ભક્તચિંતામણી પ્રકરણ-૬૬

દુઃખ શા માટે ?

દુઃખના આ મહાસાગરમાં ક્યારે ભરતી-ઓટ આવે છે તેની કોઈને કાંઈપણ ખબર નથી હોતી. દુઃખના દરિયામાં માનવજીત વિકટ પરિસ્થિતિમાં ફસાઈ જાય છે. જેનાથી અસહ્ય પીડા વેદવી પડે છે. અને માનવી બિચારો લાચાર, સ્મૃતિહીન, દુર્મૂઢ બની હેરાન-પરેશાન થઈ જાય છે. અને બસ આ લાચાર માનવીને ચોતરફ શું વિચારવું તે કાંઈજ સુજતું નથી. અને ક્યારે શું થઈ જશે એના વિચારે ચકળોની માફક ફર્યા કરે છે. આખરે માનવી આપત્તિમાં સપદાઈ જાય છે. અને ભાવીની ચિંતામાં ને ચિંતામાં સ્મરણાની ચિંતાની જેમ મનમાં ને મનમાં એકલો મુંજાયા કરે છે. મુગની જેમ ફફણ્યા કરે છે.

આમ સામાન્યત; દુઃખ એ પણ એક દુર્લભ બાબત જ ગણાય, પરંતુ જેના ભાગ્યમાં જેટલું લખ્યું હોય તેટલું તો એના ભાગ્યમાં આવે જ છે. પણ તેના વિરદ્ધ કાંઈ થતું નથી. જ્યારે પણ કાંઈ કેટલાયે કમનસીબ માનવી દુઃખની સ્થિતિમાં ઝડપાયા છે ત્યારે દુઃખ વિરોધી પેલાં સુખી દુઃખી માનવીને ઊભોને ઊભો કાગળની જેમ સળગાવી દેતા જણાય છે.

પણ શાને આવું થાય છે એ કાંઈ સમજતું નથી. મનમાં મહેરામણના રંગીન સ્વર્ણ પણ જોઈ શકાતા નથી. આમ તો દુઃખ જ બધા દર્દોનું ભાગીદાર છે. એમ કહેવાય છે. પરંતુ હા...જો પ્રથમ દુઃખ તો પાછળ સુખ પ્રાપ્ત થાય છે. પણ આ દુઃખ નામના ભયંકર શબ્દે તો ભારે માઝા મૂકી છે. જેનાથી મોંઘો, માનીતો, મનસ્વી એ માનવદેહ અટવાઈ પડ્યો છે. અને ઘણીવાર હદ્યરોગના હુમલાનો ભોગ બને છે.

સુખ-દુઃખ, રાત-દિવસ, આજ-કાલ, સ્ત્રી-પુરુષ અને હું-તું એમ દ્વિર્યાર્થી શબ્દો જ માનવીના સાથી

- પ્રીતિ કરસનભાઈ પોકાર-ઘડાણી- હાલે ભાલેજ પણ છે અને દુઃખન પણ થયા છે. ખરેખર માનવી બિચારો આધુનિક પ્રવર્તમાન યુગમાં શું કરશે? એજ સમજવા લાયક એક પ્રેશ્ન પેદા થયો છે. દરેક લોકો પોતાના ભાવિની ભીતર માટે સુખ અને દુઃખને જ ભાગીદાર ગણો છે.

દુઃખનો સહન કરવા માટે દુઃખ મનનાં લાગણીશીલ અને હદ્યસ્પર્શી મહેરામણ છલકાતો હોવો જોઈએ. દુઃખ એ કુદરતે સર્જેલું સંભારણું છે. જેને મીઠાસથી માણી ખટરાશ પેદા ન કરી સરસ અને સરળતાથી દૂર કરવા સતત દૂર કરવા એના માટે પરિશ્રમ કરવો જોઈએ. દુઃખને દૂર કરી માનવી સુખી બની શકે છે. દુઃખના દરિયામાં પ્રત્યેક માનવીએ ગભરાયા વિના પોતાનાથી જે કંઈ બને તે કામ હસમુખાભાવે ભાવિક બનીને કરવું જોઈએ. ખરેખર દુઃખથી ડરીને દૂર ભાગવું, નિષ્ઠિય બની જવું એ એક કાયરતાની નિશાની છે. અને દુઃખનો ઉપાય શોધવા મનને સજાગ કરી ચાતક પક્ષીની જેમ ઉત્સુક રહેવું એ જ શ્રેષ્ઠતાછે.

દુઃખની દાસ્તાન ખૂબજ દર્દ્ભરી અને લાગણીભરી હોય છે. અને શક્ય એટલો દુઃખને દૂર કરવા યત્ન કરવો ને ભાવિની ચિંતા છોડી ‘સમય વર્તે સાવધાન’ ની નિતિ રાખી જે મળે તેમાં સંતોષ માણવો. ને જે કાંઈ છે તે જ મારી સર્વસ્વ મૂડી છે. તેમ સમજ આજના જમાનામાં ચાલવું જોઈએ.

આજ નહિ તો કાલ દૂર થાશે પણ નિષ્ફળતા ને દૂર કરી સફળતાને જંખવા મંજીલ સુખરૂપી પ્રાપ્ત કરવા ભગવાનની ભક્તિ કરવી અને પરિશ્રમ કરવો એ જ સત્ય અને સો ટકા સાચી વાત છે.

સત્સંગ સમાચાર - દેશ

**લેર ગામે ૧૧૦૦ નંદી સમાવતી ‘નારાયણ નંદી શાળા’ નું
પૂ. સંતોના શુભ હસ્તે ઉદ્ઘાટન થયું.**

નંદી શાળાના ઉદ્ઘાટન નિમિત્તે શ્રી દિવસીય ગોસેવા સંગમમાં ગો કથા સાથે ગોવંશ વિષયના અનેક નિષ્ણાંત વક્તાઓનાં વક્તવ્યો યોજાયાં.

આ આયોજનનું દીપ પ્રાગટ્ય કચ્છના અનેક પૂ. સંતોના શુભ હસ્તે થયેલ જેમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર-ભુજના ઉપ મહંત પૂ. સ. ગુ. સ્વામી

ભગવદજીવનદાસજી, કોઠારી પાર્ષ્વ જાદવજીભગત સ. ગુ. સ્વામી શ્રીહરિદાસજી સહિત અન્ય સંતોની વિશેષ ઉપસ્થિતિ રહેલ હતી. ગામ માધાપર અને હાલે ટાંજાનીયા નિવાસી ગોપ્રેમી શ્રી ગિરધરભાઈ પોંડોરીયા અને ગોરસીયા સેવા ફાઉન્ડેશન- બળદીયા

સંચાલિત આ નંદી શાળામાં રસ્તે રખડતા અને રજળતા છોડી દેવાતા બીચારા બનીને હડધૂત થતા નંદીઓને સાચીવિને ચાર્યપુળાની દ્રષ્ટિએ યોગ્ય લાલનપાલન થાય, સન્માનપૂર્વકનું જીવન જીવે અને સારો ગોવંશ મેળવવા જતવાન નંદીનું સંવર્ધન થાય તે હેતુ રહેલો છે. ત્રણ દિવસના આયોજનમાં દરરોજ ગોકથા સાથે વિવિધ વક્તાઓના પ્રવચન અને ગાય આધારિત ખેતી અને તેનું વેચાણ, નંદી અને ગોશાળા સંચાલન, ગોબર આધારિત વસ્તુઓનું ઉત્પાદન અને વેચાણ, ગોચર વિકાસ, વૃક્ષારોપણ, વરસાદી પાણી સંગ્રહ, બોર-કુવા

રિચાર્જ, ગ્રામ સફાઈ સહિત અનેક વિષયે સમગ્ર કચ્છમાં ઉદાહરણરૂપ કામગીરી કરનાર સો થી વધુ સંસ્થાઓ અને ભાઈઓ બહેનોનું વિશેષ સન્માન કરાયું હતું. કચ્છમાં અત્યાર સુધી આ પ્રકારના અનોખાં કહી શકાય તેવાં ત્રણ દિવસીય આયોજનની પૂર્ણાહૃતી પ્રસંગે

સહયોગી સૌની આભારવિધિ કરતાં ગોરસીયા સેવા ફાઉન્ડેશનના ટ્રસ્ટી અને ભુજ મંદિરના ઉપકોઠારી જાદવજી ગોરસીયાએ જણાવ્યું કે આ સમગ્ર આયોજનના વિચારથી લઈને પૂર્ણાહૃતિ સુધી ભુજ મંદિરના પૂ. મહંત સ. ગુ. સ્વામી ધર્મનંદનદાસજીના ખુબ જ સૂધા આશીર્વાદ અને ભુજ મંદિરના અનેક પૂ. સંતો અને ગામેગામનાં પૂ. સાંઘ્યયોગી બહેનોની આ પ્રસંગમાં સતત ઉપસ્થિતિ આયોજનમાં પ્રેરકબળ બની રહી હતી.

રામજીભાઈ વેલાણી

૨૦મી શ્રી ધનશ્યામ બાલ સત્સંગ શિબિર - ભુજ

પૂજય મહંત સ્વામી આદી વડીલ સંતોની આજ્ઞા અને આશીર્વાદથી શિક્ષાપત્રી દ્વિશતાબ્દી મહોત્સવ ઉપકમે શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજ સંચાલિત શ્રીધનશ્યામ બાલ મંડળના બાળકોની ત્રિદિવસીય “મારી વાણી મારું સ્વરૂપ” ૨૦મી ‘બાલ સત્સંગ શિબિરનું’ આયોજન કરવામાં આવ્યું. જેમાં કચ્છ સત્સંગ હેઠળના ઊમર ૮ થી ૧૫ વર્ષ સુધીના ૭૦૦ બાળકોએ ભાગ લીધો હતો. સ્થાન હતું શ્રીસ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યા મંદિર ભુજ - મિરજાપર રોડ.

તા. ૨૪-૫-૨૦૨૫ વૈશાખ વદ ૧૨ શનિવારના સાંજે બાળકો શિબિર સ્થળે આવી ગયા. દરેકને રહેવાની વ્યવસ્થા થયા બાદ નિત્યનિયમ

અને ભોજન બાદ રાતે અંતાક્ષરી રમાડવામાં આવી હતી. ૧૦ વાગ્યે હરિ સ્મરણાની સાથે શયન કર્યું.

બીજા દિવસો તા. ૨૫-૫-૨૦૨૫ રવિવારના સવારે ૫ વાગ્યે જાગી સમૂહ પૂજા કરવામાં આવી. ત્યારબાદ પૂજ્ય ઉપમહંત સ્વામી, પાર્ષદ જાદવજી ભગત, આદિક વડીલ સંતો દ્વારા દીપ પ્રાગટ્ય કરી, વડીલ સંતોના આશીર્વાદ લઈને બાળ સત્સંગ શિબિરનો શુભ પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો. સવારના નાસ્તા બાદ પ્રેઝન્ટેશનના માધ્યમી ૧૫ કલાસ રૂમમાં સંતો દ્વારા ‘સેવા’ વિષય

પર બાળકોને સેવાનું મહત્વ સમજાવવામાં આવ્યું કે જીવનને સેવામય બનાવવું, દેશ, ગામ, મંદિર અને ઘરમાં માતા-પિતા આદી વડીલોની સેવા કરવી. ત્યારબાદ ચુપ ચર્ચા અને પૂજાના શ્લોકો શીખવવામાં આવ્યા. રિશોષ બાદ ફરી શ્લોકગાન અને રમત રમાડવામાં આવી. ૧૨ વાગ્યે ભોજન

કરી આરામ બાદ પુનઃ દ્વિતીય સત્રમાં ૩:૩૦ ઉત્થાપાન માનાસીપૂજા, મેવો. ૬૧૬ ભક્તચિંતામણીના રાગ શીખવવામાં આવ્યા. બાદ ૦૫ થી ૬:૩૦ ગ્રાઉન્ડ પર વિવિધ રમતો રમાડવામાં આવી. સાંજે નિત્ય નિયમ, ભોજન પ્રસાદ અને રાતે સંત સમાગમ રાખવામાં આવ્યો હતો. ૧૦ વાગ્યે યોગનિદ્રા.

તા. ૨૬-૫-૨૦૨૫ સોમવારના પૂજા, આરતી, નિયમ, નાસ્તો કરી કલાસ રૂમમાં. આજ બાળકોને ‘સંગ શુદ્ધિ જીવન વૃદ્ધિ’ આ વિષય પર પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા સંતોએ જીવનમાં કેવાનો સંગ કરવો, સંગની જીવનમાં કેવી અસર પડે છે. વગેરે સમજણ આપવામાં આવી એજ વિષય પર ચુપ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. બાદ રિશોષ પંચદેવ શ્લોક ગાન શીખવવામાં આવ્યા. સાથે પ્રશ્ન ગેમ રમાડવામાં આવી. ૧૨ વાગ્યે માનસી કરી ભોજન પ્રસાદ, આરામ. બપોર

अति राज्ञ थઈ पोतानी
अभूतवाणी द्वारा बाणकोने
आशीर्वाद पाठव्या हता.
पुनः शिबिर स्थળे पहोच्या
बाद, स्कूलना प्रार्थना
होलमां सभा राखवामां
आवी तेमां बाणकोने 'संप'

पाठीना सगमां भक्ताच्यितामणीना राग
शीखवामां आव्या. बाद भेवो लई, आउटडोर
गेम. सांजे नित्य नियम बाद राते रासोत्सवनुं
आयोजन करवामां आव्युं हतुं.

ता. २७-५-२०२५ मंगળवारना सवारे
पूजा बाद भुज मंदिरे दर्शन करवा गया हता.
मंदिरमां श्रुप फोटो, दर्शन करी, नास्तो करवामां
आव्यो बाद मंदिरना सभामंडभमां सभा
राखवामां आवी हती. जेमां पूज्य महंत स्वामी

विषय पर प्रेझन्टेशन द्वारा संपन्नुं महत्व
समजाववामां आव्युं हतुं. बाद संतोना आशीर्वाद
अने अंतमां दरेक बाणकोने ईनाम वितरण
करवामां आव्यु अने भोजन प्रसाद लई शिबिरनी
पूर्णाङ्गुती करवामां आवी हती.

त्रिंशि दिवस बाणकोने नित्य पूजानी रीत,
श्लोको, भक्ताच्यितामणाना राग, विविध विषय पर
प्रेझन्टेशन, श्रुप चर्चा अने गेमना माध्यथी बाणको
अवनवुं शीखवामां आव्युं हतुं जेमां युवक
मंडणना संतो साथे अन्य संतो तथा सयोजक अने
संचालक युवनों अे खूबज महेनत करी हती. दरेक
संतोने महंत स्वामी अे खूबज आशीर्वाद आप्या.

१-युवक मंडण कार्यालय भुज

ભુજ મંદિર અને સહયોગી દાતાશ્રીઓ દ્વારા લખપત બી.એસ.એફ. કેમ્પમાં વિશ્રામ કક્ષ, વોટર ફૂલર અને આર.ઓ. મશીન અર્પણ કરાયા

દેશ સેવાના ધ્યેય સાથે ભારતીય સેનાનું મનોબળ વધારવા અનેક સંસ્થાઓ કાર્ય કરી રહી છે. એમાં ભુજ સ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજ મંદિરના મહંત સ્વામી આદિ વડિલ સંતો દેશની સરહદ ઉપર રહેતા સૈનિકોને ઉપયોગી થવાની સુહૃદ ભાવના સાથે હંમેશા કાર્ય કરતું રહ્યું છે.

ભુજ મંદિરના સંતો, સાં.યો. બહેનો અને હરિભક્તોએ કચ્છમાં લખપત પાસે આવેલ ભારતીય સરહી વિસ્તારમાં બી.એસ.એફ. કેમ્પના અધિકારી તથા જવાનોને મળી પ્રાથમિક તેમની જરૂરિયાત પ્રમાણે વિશ્રામ કક્ષ, વોટર ફૂલર અને આર.ઓ. મશીન અર્પણ કરાયા હતા.

જેના યજમાન માધ્યાપર ગામના સાં.યો. બહેનો પુરબાઈ ગાંગળ તથા માનબાઈ માવજી

તથા હરિભક્તો જાદવજી માવજી ભુડિયા, દેવબાઈ જાદવજી, નરેશ શિવજી અને જ્યોતિબેન નરેશ પિંડોરીયા રહ્યા હતા.

આ પ્રસંગે ભુજ મંદિરના ઉપમહંત સદ્ગુરુ સ્વામી ભગવદ્ગુરુનાનાસજી, કોઠારી સદ્ગુરુ સ્વામી દેવપ્રકાશનાસજી, કોઠારી સદ્ગુરુ

સ્વામી ગાંલો કવિહારીનાસજી, સ્વામી મુક્તવલ્લભનાસજી, સ્વામી શાંતિસ્વરૂપનાસજી, સ્વામી અક્ષરપ્રકાશનાસજી આદિ સંતોની ઉપસ્થિતિ રહી સેવાકાર્યમાં જોડાયા હતા. સાથે ભુજ મંદિરેથી શ્રીનરનારાયણદેવનો પ્રસાદરૂપ કેસર કેરીઓની પેટીઓ ભુજ મંદિર તરફથી અર્પણ કરવામાં આવી હતી.

વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની આગામી ઉજવણી

આગામી વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ નિમિત્તે
સુખપર અને માનકુવા વચ્ચે રમણીય સ્થળ
નાગથડા દુંગર આવેલ છે. ૨૦૦ વર્ષ પહેલાં
શ્રીસ્વામિનારાયણ ભગવાન કચ્છ દેશમાં સનાતન
ધર્મના પ્રચાર-પ્રસાર અર્થે વિચરણ કરતા હતા ત્યારે
તેઓ ભુજથી માનકુવા જતા રસ્તામાં આ દુંગર
ઉપર પાસે આવેલ તળાવમાં સંતો-ભક્તો સાથે

કુંગરને લીલુંછમ બનાવવા સંકલ્પ લેવાયું. ૧૦૦૦
 વૃક્ષો વાવીને માવજત કરવા સંતો અને હરિભક્તો
 કટિબદ્ધ થયા અને શરૂઆતમાં સદ્ગુરુ સ્વામી
 હરિબળદાસજી, શાસ્ત્રી સ્વામી અક્ષરપ્રિયદાસજી,
 ડૉ. સ્વામી લક્ષ્મણપ્રકાશદાસજી આદિ સંતો તથા
 સાં. યો. બહેનો અને આસપાસના ગામના ૨૦૦
 જેટલા હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં ઉપો વૃક્ષોનું

હાલમાં જુંગાલ
ખાતાા દ્વારા કચ્છમાં
વૃક્ષારોપણને લઈને મોટું
અભિયાન ચાલી રહ્યું છે
ત્યારે આ પ્રસાદીના સ્થળ
નાગથડાને લીલુંછમ બનાવવામાટેનો સંકલ્પ ભુજ
મંદિરના સંતો અને સાં.યો.બહેનો તથા
હરિભક્તોના સંકલ્પે વિશ્વ પર્યાવરણની આગવી
ઉજવણી નિમિત્તે સુખપર ખાતે આવેલ નાગથડા

વાવેતર કરવામાં આવ્યું.
અને આગામી દિવસોમાં
વધારે વૃક્ષોનું વાવેતર અને
માવજત કરવામાં આવશે.

આ વૃક્ષારોપણ પ્રસંગે
ઉદાર દિલે સાહયોગ
આપાનાપા સુખપાર,
મદનપુર ગામના વૃક્ષપ્રેમી
હરિભક્તો સાથે નાગથડા
પ્રસાદી સ્થળ ટુસ્ટના।

ટ્રોસ્ટીશ્રીઓ તથા જળ મંદિર સંસ્થાના
પ્રતિનિવિશ્રીઓ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

અ - ડૉ. સ્વામી લક્ષ્મણપ્રકાશદાસજી

શ્રીસ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર ખાતે ૧૧ માં વિશ્વ યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી

શ્રીસ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિર ટ્રસ્ટ
(નરનારાયણદેવ) પ્રાયોજિત શ્રીસ્વામિનારાયણ દ્વિશતાબ્દી મેડીકલ એન્ડ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ ભુજ-કુર્ચિ સંચાલિત શ્રીસ્વામિનારાયણ કન્યા વિદ્યામંદિરના પટાંગણમાં શાળા કક્ષાના ૧૧માં આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

આ વૈશ્વિક કાર્યક્રમમાં મુખ્ય અતિથી વિશેષ તરીકે સૌરાષ્ટ્ર પ્રાંતનાં કીડા ભારતી સંસ્થાના મંત્રીશ્રી અશોકભાઈ ગાંધી, સંસ્થાના મંત્રીશ્રી પ્રવિષ્ણુભાઈ પિંડોરીયા તેમજ સહમંત્રીશ્રી લક્ષ્મણભાઈ શીયાણી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. વહેલી સવારે ૬-૩૦ કલાકે કાર્યક્રમની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ સૌઓ સાથે મળી વસુધૈવ કુટુંબક્રમની શુભ ભાવના સાકાર થાય તેમજ મન આત્માને શાંતિ મળે તે માટે સૌ સાથે મળી આ યોગસાધના કરી હતી. યોગસાધના બાદ મંત્રીશ્રી પ્રવિષ્ણુભાઈ પિંડોરીયાએ પ્રાસંગિક ઉદ્ભોધન આપ્યું હતું. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન આચાર્યાશ્રી દક્ષાબેને કર્યું હતું. અને વ્યવસ્થા વ્યાયામ શિક્ષિકા રશ્મિતાબેન વીરડાએ સંભાળી હતી.

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર અંજાર વિશેષ સત્સંગ સભા તથા સંત મંડળ બદલી

અંજાર શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિરે જેઠ સુદ-૩, તા. ૨૯/૫/૨૦૨૫ના રોજ ભુજ સ્વામિનારાયણ મંદિરના મહંત સદગુરુ પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાઢાણી આજાથી અંજાર મંદિરના વડીલ સદગુરુ પુરાણી સ્વામી શ્રીહરિદાસજી તથા

મંડળ ધારી સાદ્ગુરુ શા. સવામી ગોલોકવિહારીદાસજી, કોઠારી પુ. સ્વામી દેવસ્વરૂપદાસજી, કોઠારી શા. સ્વામી શ્રીરંગદાસજી આદિ સંતમંડળ પાછલા એક વર્ષથી શ્રીધનશ્યામ મહારાજ તથા અંજાર સત્સંગની સેવા માટે અંજાર

મંદિરમાં હતા, સંતોની પરંપરા મુજબ એક વર્ષ પૂર્ણ થતા વિદાય તેમજ આજરોજ ભુજથી પધારેલ સદ્ગુરુ ઉપમહંત સ્વામી ભગવદ્જ્ઞવનદાસજી, વડીલ સદ્ગુરુ શા.સ્વામી વિશ્વપ્રકાશદાસજી, સદ્ગુરુ પુ.સ્વામી કૃષ્ણપ્રિયદાસજી, સદ્ગુરુ શા.સ્વામી નારાયણમુનિદાસજી, સદ્ગુરુ શા.સ્વામી અક્ષરપ્રકાશદાસજી, કોઠારી શા.સ્વામી પૂર્ણપ્રકાશદાસજી, કોઠારી શા.સ્વામી ભક્તિપ્રકાશદાસજી, કોઠારી સ્વામી સત્સંગસેવકદાસજી આદિ સંતમંડળના સર્વે સંતો

હરિભક્તોને જણાવેલ કે ભુજથી પધારેલ સદ્ગુરુ ઉપમહંત સ્વામી ભગવદ્જ્ઞવનદાસજીના મંડળના તમામ સંતો ઉત્સાહી છે, નવા સંતમંડળના સંતો અંજારના હરિભક્તોને વધુને વધુ સત્સંગ કરાવે તે માટે સાથે રહી હેતભર્યા સહકાર આપજો તેવું જણાવ્યું હતું. સદ્ગુરુ ઉપમહંત સ્વામી ભગવદ્જ્ઞવનદાસજીએ જણાવેલ કે અંજારના હરિભક્તો હંમેશા સુંદર સહકાર આપે છે. સત્સંગનું પ્રમાણ ઘણું જ વધી રહ્યું છે. અંજાર મંદિરના હરિભક્તોએ આવેલ નવા મંડળના સંતોને

કુલહાર પહેરાવી આવકાર આપેલ. કાર્યક્રમનું સંચાલન કોઠારી પુ.સ્વામી દેવસ્વરૂપદાસજી તથા સ્વામી કૃષ્ણવિહારીદાસજીએ કર્યું હતું. હરિભક્તાં ની ઉપસ્થિતિમાં કાર્યક્રમ સારી શીતે યોજાયો હતો.

તા. ૨૫/૫ ના રોજ અંજાર મંડળની વિશેષ સભા પ્રસંગે કથાવાર્તા અને સંતોના

અંજાર આવેલ. આવકાર આપવા સાથે અંજારના સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી શ્રીહરિદાસજીએ

આશીર્વાદ સભા યોજાયેલ. આ પ્રસંગે વડીલ સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી શ્રીહરિદાસજી, કોઠારી

પુ.સ્વામી દેવસ્વરૂપદાસજી આદિ વડીલ સંતોના આશીર્વાદ પ્રવચનોમાં પાઠવેલ. તથા વિદાય લઈ રહેલા સાંતોનો હરિભક્તોએ તેમની ખૂબ સારી સેવાઓ બદલ કુલહાર પહેરાવી સન્માનિત કરેલ તથા સૌ સત્સંગીઓએ હળીમળીને રહેવાની ભલામણ કરેલ. સર્વે ભક્તજનો પ્રસાદ લઈ છુટા પડેલ, આ ઉત્સવના યજમાન અંજાર શ્રીસ્વામિનારાયણ મહિલા મંદિરના મહંત સા.યો. ત્રિવેષીબેન મંગળજી ઠક્કર રહેલ હતા.

જલયાત્રા ઉત્સવ તથા શ્રીઠાકોરજીને કેસરજળથી અભિષેક :- જેઠ સુદ પૂનમે તા. ૧૧/૬ ના રોજ જલયાત્રા ઉત્સવ તથા શ્રીઠાકોરજીનો કેસરજળથી અભિષેક કરવામાં આવેલ તથા નૌકા વિહાર કરવામાં આવેલ હતું. વહેલી સવારે મોટી સંઘ્યામાં સર્વે હરિભક્તો દર્શનનો લાભ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી. તથા તા. ૭/૬ ના આમૃઝૂટ ઉત્સવ અંજારમાં ઉજવાયેલ જેમાં વિવિધ પ્રકારની કેરીઓ ઢાકોરજીને અર્પણ કરવામાં આવેલ જેના દર્શનનો લાભ હરિભક્તોને મળ્યો હતો.

આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા સંતો તથા સા.યો. બહેનો, કર્યા શ્રીનારનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળના સભ્યોએ જહેમત ઉઠાવી હતી.

અ - મેહુલ પ્રવિષાચંદ્ર ઠક્કર
- અંજાર

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર રાપર

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર રાપરમાં નવા સંત મંડળની પદ્ધરામણી :- રાપર ગામ એ સ્વામિનારાયણ ભગવાનના ચરણારવિંદથી પાવન થયેલું છે. આ ગામમાં સાદ્ગુરુ સ્વામી અક્ષરજીવનદાસજીના વખતથી સત્સંગ છે. રાપરના ભક્તોની ભક્તિ ભાવના અને જંખનાથી દેશ-વિદેશના હરિભક્તોની સેવાથી પૂજ્ય મહંત સ્વામી આદિ વડીલ સંતો ની આરાધના અને પ્રાર્થના તથા સૌ સંતો-ભક્તોની સેવા અને સમર્પણથી રાપરમાં શ્રીધનશ્યામ મહારાજ પદ્ધાર્યા અને તેમનું નૂતન મંદિર થયું. આ ઠાકોરજીના દિવ્ય પ્રતાપથી સંતો-હરિભક્તોના સત્સંગ ભક્તતનું અને દર્શનનું સુખ મળી રહ્યું છે.

ભુજ મંદિરની પ્રણાલિકા મુજબ દર વર્ષે સંતોની બદલી કરવી એ ક્રમ પ્રમાણે સદ્ગુરુ સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીના મંડળના સંતો દિનાંક. ૪/૬/૨૦૨૫ ના રોજ બપોરપછી સંતો રાપર પદ્ધાર્યા. રાત્રે વિશાળ સભામાં સદ્ગુરુ સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજીના મંડળની વિદાય અને સદ્ગુરુ સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીના મંડળના સંતોના આગમનને આવકારવામાં આવ્યું. અત્યારે સદ્ગુરુ સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી, સાદ્ગુરુ સ્વામી મુકુંદજીવનદાસજી, સાદ્ગુરુ સ્વામી હરિભળદાસજી, કોઠારી સ્વામી શ્રીપ્રકાશદાસજી સહિત ૨૪ સંતો રાપર મંદિરમાં રહી વાગડના સત્સંગને કથાવાર્તા કરી રાજી કરશે અને સત્સંગનું બળ પણે.

આખ્ય ઉત્સવ :- દિનાંક. ૭/૬/૨૦૨૫ જેઠ સુદ ભીમ એકાદશીને રવિવારના રોજ મોટો દિવસ હોતાં ઠાકોરજી મુગટ ધારણ કરી દર્શન આપ્યાં હતા અને સાથે ઠાકોરજી આગળ આમ્રકૂટ અર્પણ કરાયો હતો. આ ફળકૂટમાં ઝુતુના ફળ અને દરેક ફળનો રાજી એવી ઓર્ગેનિક કેરી આપમેળે જાડમાં પાકેલી શાખ કેરી મોટા પ્રમાણમાં અર્પણ કરાઈ હતી.

શાણગાર આરતી થતાં સર્વે હરિભક્તોને આ ફળકૂટ દર્શનનો લાભ મળ્યો હતો. દરેક સંતો-હરિભક્તો આ ફળકૂટના દર્શન કરી ધન્ય થયા હતા. ફળકૂટ ઉત્સવ પૂર્ણ થતાં આ દરેક કેરીઓ સાંજે રાપર મંદિરના પૂજ્ય મહંત સ્વામીના વરદ્ધહસ્તે દરેક ભક્તોને આપવામાં આવી હતી.

ઠાકોરજીના શિખર ઉપર પ્રથમ ધજા આરોહણ સાથે મહાઆરતી :- કચ્છ સત્સંગનું પાંચમું શિખરબંધ મંદિર એટલે રાપર વાગડ પૂર્વ કરણાંનો સાતસંગ સાદ્ગુરુ સ્વામી અક્ષરજીવનદાસજીના વખતનો છે. અહીં હરિ મંદિર હતું હાલમાં શિખરબંધ મંદિર બન્યું છે અને ઠાકોરજી શ્રીધનશ્યામ મહારાજ, શ્રીરાધાકૃષ્ણ ભગવાનબિરાજ દર્શન આપી રહ્યા છે.

નૂતન મંદિરમાં મૂર્તિ પ્રાણપ્રતિષ્ઠા બાદ જેઠ સુદ-નિર્જલા એકાદશીના ભીમ અગિયારસના રોજ ઠાકોરજીના શિખર ઉપર પ્રથમ ધજા ચડાવવાની સેવા થઈ. મહંત સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીની પ્રેરણા અને આશીર્વાદથી યજમાન પ.ભ.મુકુંદભાઈ માલીના વરદ્ધહસ્તે વિધિ સાથે ધજાનું પૂજન થયું. ધજા સહિત પરિકમા કરીને શાણગાર આરતી સાથે આરતી કરી. આરતી બાદ યજમાનો તથા સ્વયંસેવકો ગગનચુંબી શિખર ઉપર પહોંચીને શ્રીધનશ્યામ મહારાજ, શ્રીરાધાકૃષ્ણ ભગવાન, શ્રીસહજાનાંદ સ્વામી મહારાજના જ્યઘોષ સાથે ત્રણે શિખર ઉપર ધજા ચડાવી હતી. ઉંચે આકાશમાં ફરકતી આ ભગવાનની ધજા અનેક હરિભક્તોને અનેક પ્રકારની પ્રેરણા આપી રહી છે. તેથી હરિભક્તો અને ગામ લોકો વિશેષ અને વિશેષ સત્સંગ ભક્તિનો લાભ લઈ રહ્યા છે. આજના દિવસે બપોરપછી ૪ થી ૭ દરમિયાન ધૂન-કીર્તિન

અનો સાંજે સાંધ્યા આરતી સમયે પ્રથમ મહાઆરતીનું આયોજન કરવામાં આવેલ હતું. યજમાનપદે પ.ભ. જ્યાબેન બાબુલાલ દાવડા-રાપર તથા શિવ કન્ટ્રોક્ષણ કંપની હિલીપભાઈ સુથાર-નારાણપર હાલે-કેન્યા રહ્યા હતા. સાંજના સમયે ધૂન-કીર્તન થયાં. સંતો સાથે આ કાર્યક્રમ દિવ્ય અને ભવ્ય થયો. વડિલ સંતોમાં પરમ પૂજ્ય મહંત સ્વામીએ સૌ ભક્તોને ધૂન-કીર્તન અને મહાઆરતીનો મહિમા સમજાવ્યો હતો તથા આજના ઉત્સવના યજમાન પરિવારને સ્મૃતિચિહ્ન આપી આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

વડિલ સંતોએ નિજ મંદિરમાં પધારી ઢાકોરજની આરતી કરી હતી અને સૌ સંતો, સૌ ભક્તો ઢાકોરજ સન્મુખ બેસીને હાથમાં દિવેટ લઈને ઢાકોરજની આરતી કરવાનો લાભ લીધો હતો. આ લાભ મેળવીને સૌ હરિભક્તો ધન્ય થયા હતા.

રાપર મંદિરે મહાપૂજા :-
આજથી ૨૦૦ વર્ષ પહેલાં ભુજમાં શ્રીનારનારાયણ ભગવાનના શ્રી સાનિધ્યમાં યોગીવર્ય ગોપાળાનંદ સ્વામીએ મહાપૂજની શુભ શરૂઆત કરી. ત્યારથી કુદ્ધના સત્સંગમાં દર એકાદશીએ ભુજ મંદિરમાં મહાપૂજા થાય છે. આ મહાપૂજનો બહુ જ મોટો પ્રતાપ અને પ્રભાવ છે. અનેક સંતો આ મહાપૂજા કરાવતા અને હરિભક્તોને મહાપૂજા કરાવવા પ્રેરણા પણ કરતા રહ્યા છે. આ મહાપૂજના પ્રતાપથી અનેક હરિભક્તોના સંકલ્પો પૂર્ણ થયા છે અને સુખી થયા છે.

સાંતોની સાધના અનો હરિભક્તોની ભક્તિ વાગડ વિસ્તારના

લોકોના સુખ, શાંતિ, સમૃદ્ધિ માટે રાપરમાં શ્રીધનશ્યામ મહારાજ, શ્રીરાધાકૃષ્ણ ભગવાન બિરાજ્યા છે ત્યારે રાપર મંદિરના પૂજ્ય મહંત સ્વામીની પ્રેરણાથી જેઠ વદ-સાતમ બુધવાર દિનાં ક. ૧૮/૬/૨૦૨૫ ના ઢાકોરજ સમક્ષ મહાપૂજનું ભવ્ય આયોજન થયું હતું. આ મહાપૂજામાં પલાંસવા ગામના મોતીભાઈ ભરવાડની આગોવાનીમાં ભરવાડ સમાજના ગોલકર પરિવારના ૨૦૦ જેટલા સત્યો મહાપૂજનો લાભ લીધો હતો. ૮-૩૦ વાગ્યે શા. સ્વામી વિદ્યાનસ્વરૂપદાસજીએ મહાપૂજા કરાવી હતી. પૂજામાં સર્વમંગલ નામાવલિ એક હજાર નામથી ઢાકોરજનું વિશેષ પૂજન કરાવ્યું હતું. સાથે સ્વામી જનમંગલદાસજી રહ્યા હતા.

આ પૂજાવિધિમાં મોતીભાઈ ભરવાડ અને માતાજીના ભોપા એ સાથે મળીને ઠાકોરજીનું મુખ્ય પૂજન કર્યું હતું. પૂજા દરમિયાન રાપર મંદિરના મહંત સદગુરુ પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણાસજીની હાજરી રહી હતી અને પૂજા પૂર્ણ થયા બાદ સ્વામીજીએ સૌ ભક્તોને રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. મહાપૂજાને અંતે આજે આ સમગ્ર ગોલકર પરિવારના સભ્યો સમૂહ ભોજન પ્રસાદમાં નાના મોટા ઉત્તો ભક્તોએ લાભ લીધો હતો. આ ભોજન

પ્રસાદ પણ ભરવાડ સમાજની પરંપરા અને પદ્ધતિ પ્રમાણે એના જે ભક્તોએ બનાવ્યો હતો. આવો પ્રસાદ આરોગીને પંચાળામાં શ્રીજમહારાજે જે શેલણ જમાડેલું અને જે આનંદની વાત પ્રસિદ્ધ છે તેવો આનંદ આ સૌ ભરવાડ ભક્તોએ માણ્યો હતો. ભોજન પ્રસાદ બાદ સૌ ભક્તો પોતપોતાને ઘરે ગયા હતા.

દર મહિનાની અમાસના દિવસે મહાપૂજા કરવામાં આવશે. અ - કોઠારી સ્વામી

શ્રી કરણી લેવા પટેલ સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા નવનિર્મિત નૂતન સંકુલનું ઉદ્ઘાટન અને લોકાર્પણ સમારોહ

શ્રી કરણી લેવા પટેલ સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા નવનિર્મિત નૂતન સંકુલના ઉદ્ઘાટન અને શ્રીમતી પુજાબેન દુસ્મુખભાઈ ભુડિયા-મોમ્બાસા કેન્યા સેવાસંદર્ભ લોકાર્પણ પ્રસ્તુત પદારતા ભુજ મંદિરના મહંત સ્વામીશ્રી

સર્વે હરિભક્તો જોગા

હાલા હરિભક્તોને જણાવવાનું કે આપણા સંપ્રદાયનો મોટો એક મહિનાનો હિંડોળા ઉત્સવ આગામી દિનાંક. ૧૨/૭/૨૦૨૫ થી દિનાંક. ૧૦/૮/૨૦૨૫ દરમિયાન કરણના દરેક મંદિરોમાં ધામધૂમથી ઉજવાશે. આ દરમિયાન આપ સૌ હરિભક્તો દરેક મંદિરોમાં ઉજવાતા હિંડોળાનાં દર્શન કરવા જતા હો ત્યારે ખાસ આયોજકોએ ધ્યાન રાખ્યું કે જે મંદિરમાં બાપોરે પ્રસાદ લેવાના હો તો મંદિરમાં ફોન દ્વારા અચૂક જાણ કરવી જેથી જમવાની વ્યવસ્થામાં અનુકૂળતા રહે.

ભુજ મંદિર - ૭૫૬૭૬ ૦૮૦૦૦ / ૭૫૬૭૬ ૦૯૦૦૦

અંજાર મંદિર - ૯૮૭૯૬૫ ૨૨૪૮૫

ભુજ પ્રસાદી મંદિર - ૭૫૬૭૨ ૦૬૦૦૦

માંડવી મંદિર - ૯૮૭૯૬૫ ૩૦૮૮૮

રાપર મંદિર - ૯૮૬૫૨ ૫૨૫૬૬

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર આડેસર વાગડનો વાર્ષિક પાટોત્સવ ઉજવાયો

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર આડેસરનો બીજો વાર્ષિક પાટોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવવામાં આવ્યો હતો. દિનાંક. ૨૧/૬/૨૦૨૫ રવિવારના રોજ સવારે શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજનો પંચામૃતથી

મંદિરના મહંત સદ્ગુરુ સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી તથા સદ્ગુરુ સ્વામી હરિભળદાસજી, શા.સ્વામી અક્ષરપ્રિયદાસજી, પુરાણી સ્વામી રામાનુજદાસજી, સ્વામી જનમંગલદાસજી આદિ સંતો પધારી રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. સભા બાદ દરેક ભક્તોએ મહાપ્રસાદ લીધો હતાં. પાટોત્સવના યજમાન શ્રીઓને પુષ્પમાળા અર્પણ કરવામાં આવી હતી. સાંચાલના શા.સ્વામી અક્ષરપ્રિયદાસજીએ કર્યું હતું

અ - શૈલેશભાઈ દરજ
આડેસર

અભિષેક કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાબત ધજારોહણ કરી આરતી કરવામાં આવી હતી. હરિભક્તોએ પોતાના ઘરેથી વિવિધ પ્રકારના પક્વાનો લાવેલ હતા. સાંજે મંદિર પારિસારમાં જાહેરસભા યોજાઈ હતી. જે માં રાપરથી રાપર

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર મૂર્ત્પત્રિજા મહોત્સવ શિવગાટ (વાગડ)

શ્રીસ્વામિનારાયણ ભગવાન સત્સંગ વિચરણ દરમિયાન કચ્છ પ્રદેશમાં ૭ વર્ષ સુધી વિચરણ કરેલ અને ભુજમાં મંદિર સ્થાપી શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રતિજ્ઞા સ્વહસ્તે કરી હતી. આ પરંપરા પ્રમાણે ભુજ શ્રીનરનારાયણદેવ, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના સંતો વિચરણ કરી

સનાતન ધર્મ સાથે સત્સંગનો વિકાસ અને વિસ્તાર અધ્યાપિ પર્યંત કરી રહ્યા છે.

હાલે ભુજ મંદિરના મહંત સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજીની આશા અને ઉપમહંત સદ્ગુરુ સ્વામી ભગવદ્ગુરુવનદાસજી તથા સદ્ગુરુ કોઠારી પાર્ષ્વદ જાદવજી ભગતના રૂડા આશીર્વાદથી સદ્ગુરુ સ્વામી બાલકૃષ્ણાદાસજીએ ભુજથી ૨૦૦ કી.મી. દૂર રાપર તાલુકામાં રણની પેલે પાર આવેલ શિવગઢ ગામે નવું મંદિર બનાવ્યું.

ગણ દિવસાના વિષણુયાગ સાથે તા. ૧૦/૬/૨૦૨૫ના મંગલ પ્રભાતે પંચ હિનાત્મક મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવના પ્રારંભ થયો. યજમાનશ્રીઓ દ્વારા ભૂદેવોએ પ્રાતઃકાળે સ્થાપનવિધિ કરાવી. ત્યારબાદ શ્રીરામ મંદિરેથી પોથીયાત્રાનો શુભ પ્રારંભ થયો. અતિ ઉમંગ સાથે ગામના લોકો વાજતે ગાજતે પોથીયાત્રામાં જોડાયા હતા. ઉદ્ઘવ સંપ્રદાયની પરંપરા અનુસાર પોથીયાત્રાના રથ આગળ સંતો, સાથે ગ્રામીણ પરંપરા વેશભૂષામાં પુરુષો તથા યુવાનો અને બાળકો રાસ મંડળી સાથે સૌથી છેલ્લે બહેનોના વિભાગમાં સાં.યો. બહેનો સાથે ગામના બહેનો

પરંપરા અનુસાર જોડાયા હતા અને પોથીયાત્રા સભામંડપમાં પદ્ધારી.

યજમાનશ્રીઓ દ્વારા પોથીપૂજના, વક્તાશ્રીનું પૂજન થયું ત્યારબાદ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથાપારાયણની શુભ શરૂઆત થઈ. વક્તાપદે ડૉ.સ્વામી અક્ષરમુનિદાસજી તથા શાસ્ત્રી સ્વામી રાધવમુનિદાસજી સુમધુર શૈલીમાં રસપ્રદ શ્રીહરિના ચરિત્રો શ્રવણ કરાવ્યા હતા. સાથે સંગીતજ્ઞ સ્વામી જનમંગલદાસજી આદિ સંતો-ભક્તોએ સાથ આપ્યો હતો.

વિશાળ સભામંડપમાં સંત સભામાં શિવગઢ મંદિરના સંસ્થાપક અને રાપર શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિરના મહંત સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણાદાસજી, સદ્ગુરુ સ્વામી મુકુંદજીવનદાસજી, સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી હરિબાળદાસજી, શાસ્ત્રી સ્વામી વિજ્ઞાનસ્વરૂપદાસજી, રાપર મંદિરના કોઠારી પુરાણી સ્વામી શ્રીપ્રકાશદાસજી, ડૉ.સ્વામી લક્ષ્મણપ્રકાશદાસજી, શાસ્ત્રી સ્વામી આનંદમુનિદાસજી વિગેરે સંતો તથા મંદિર બાંધકામ સંભાળનાર સંતોમાં સ્વામી

નૌતમમુનિદાસજી તથા મુકુંદમુનિદાસજી સહિત અનેક સંતો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

આ ઉત્સવમાં સમગ્ર વાગડ વિસ્તારના અને કચ્છમાંથી અને સત્સંગી હરિભક્તો પધારી કથા શ્રવણનો લાભ લીધો હતો. સ્થાનિક દાતાશ્રીઓ પણ મોટી સંખ્યામાં હાજર રહ્યા હતા સાથે યુ.કે.થી વાધજ્ઞભાઈ, લક્ષ્મણભાઈ, નારાણભાઈ, હરજ્ઞભાઈ વિગેરે તથા આંકિકા ટાંઝાનિયાથી સુનિલભાઈ, કંપાલાથી ધર્મન્દ્રભાઈ તથા ધનજ્ઞભાઈ પરિવાર સહિત હાજર રહી ઉત્સવનો લાભ લીધો હતો. ઓસ્ટ્રેલિયાથી પણ ભક્તો પધાર્યા હતા. તેમજ આ વિસ્તારના સમગ્ર આંજણા પટેલ સમાજ સહિત વિવિધ સમાજના સત્સંગીઓ તથા સત્સંગપ્રેમી ભક્તજનો મોટી સંખ્યામાં હાજર રહી કથા શ્રવણ સાથે મહાપ્રસાદનો લાભ લઈ ઉત્સવને શોભાવ્યો હતો.

તા. ૧૩ ના સવારે ભુજ મંદિરના ઉપમહંત સ્વામી, રાપર મંદિરના મહંત સ્વામી વિગેરે વડિલ સંતોની પાવન ઉપસ્થિતિમાં પ.પૂ.ધ.ધૂ. આચાર્ય શ્રીકોશલેન્ડ્રપ્રસાદજી મહારાજના વરદ્ધહસ્તે ભગવાનના સ્વરૂપોની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી. ચોવિસી ગામની ઉત્સવ મંડળીઓ પણ સવારે ૮ વાગ્યે આવી શ્રીઠાકોરજીની

શોભાયાત્રા સાથે ગામના મુખ્ય માર્ગથી ધૂન-કીર્તન કરતા નૂતન મંદિરે દર્શન કરી સભામંડપમાં પધારી કથા શ્રવણ તથા સદ્ગુરુ સંતો અને આચાર્ય મહારાજશ્રીના દર્શન-આશીર્વાદનો લાભ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી.

મંદિર નિર્માણ, ઉત્સવ અને આજવિકા માટે ઉદારદિલે આર્થિક સહયોગ આપનાર દાતાશ્રીઓને વડિલ સંતો અને મહારાજશ્રીના

વરદ્ધહસ્તે પહેરામણી કરવામાં આવી હતી. મંદિર બાંધકામ સમિતિ તથા ઉત્સવ સમિતિઓમાં સેવા આપનાર સર્વેનું બહુમાન કરવામાં આવ્યું હતું.

આ ઉત્સવમાં રાપર મંદિરના મહંત સાદગુરુ પુરાણી સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીની આજાથી રસોડા માટે માધાપર મંદિર વતી ૬૦ જેટલા

હરિભક્તો રસોડાના સર્વે વાસણો સહિત સાધનસામગ્રી લાવી સ્વાદિષ્ટ રસોઈ તૈયાર કરી શ્રીઠાકોરજીને થાળ ધરાવી સર્વે ભક્તજગતનોને જમાડવાની સેવા કરી હતી.

સમગ્ર કાર્યક્રમનું આયોજન અને સંચાલન શાસ્ત્રી સ્વામી અક્ષરપ્રિયદાસજી સંભાળી રહ્યા હતા.

અ - ડૉ. સ્વામી લક્ષ્મણપ્રકાશદાસજી

માધાપર નવાવાસ સ્વામિનારાયણ મંદિરનો ૧૨૭ મો વાર્ષિક પાટોત્સવ ઉજવાયો

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર માધાપર નવાવાસ મધ્યે ૧૨૭ મા વાર્ષિક પાટોત્સવ પ્રસંગે તા. ૨૪/૫/૨૦૨૫ થી તા. ૨૮/૫/૨૦૨૫ સુધી શ્રીમદ્ભાગવત પંચાળ પારાયણનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

સદ્ગુરુ સ્વામી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજીના મંદળના સંતો પુ. સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી તથા પુ. સ્વામી નિર્ભયજીવનદાસજીએ પોતાની સુમધુર શૈલીમાં કથામૃતનું રસાપાન કરાવી સર્વે હરિભક્તોને રાજી કર્યા હતા. મંદળના અન્ય નાના મોટા સંતો સ્વામી વિશ્વવલ્લભદાસજી, સ્વામી

કેશવપ્રિયદાસજી, સ્વામી દિવ્યમુનિદાસજી, સ્વામી સત્યજીવનદાસજી આદિ સંતો પધારી દર્શન અને આશીર્વાદનો લાભ આપ્યો હતો.

કથાના યજમાનપદે પ.ભ.મનજીભાઈ સામજ લધા સપરિવાર રહ્યા હતા અને પાટોત્સવના દિવસે શ્રીઠાકોરજીના પંચામૃત અભિષેક અને છઘનભોગ અન્નકૂટ આરતીનો લાભ લઈ ધન્ય ભાગ્યશાળી થયા હતા.

અ - ભીમજીભાઈ મુરજી ભુડિયા
૮૮૨૫૬ ઉત્તેજી - માધાપર

ભુજ મંદિરમાં ૮ મંડળના સંતોની વિજિત સંવત-૨૦૮૧-૨૦૮૨, વર્ષ ૨૦૨૫-૨૦૨૬ એક વર્ષ માટે સેવાની વરણી નીચે પ્રમાણે કરવામાં આવી હતી

આપણા ભુજ મંદિરની પરંપરાનુસાર પ્રતિવર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ આપણા કર્યા અને દેશવિદેશના સત્સંગ સંચાલન માટે અલગ-અલગ સંતમંડળને સંચાલન વ્યવસ્થા સૌંપવા સંવત ૨૦૮૧ જેઠ સુદ-૩ તા. ૨૯-૦૫-૨૦૨૫, ગુરુવારના રોજ મહિંત સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી, ઉપમહિંત સદ્ગુરુ સ્વામી ભગવદ્જીવનદાસજી, સદ્ગુરુ કોઠારી પાર્ષ્દ જાદવજી ભગત આદિ વડીલ સંતોની ઉપસ્થિતિમાં

સર્વે સંતોની બેઠકમાં નીચે મુજબના મંડળધારી સંતોને દેશ-વિદેશ અને કર્યા સત્સંગની સંભાળ માટે અલગ અલગ સેવા સૌંપવામાં આવી હતી. તે નીચે મુજબના સંતો સંભાળશે.

(૧)

સ.ગુ.ઉપમહિંત સ્વામી ભગવદજીવનદાસજીનું
મંડળ
અંજાર મંદિર - યુ.કે. દ્વિત્યીય સત્સંગ વિચારણ
(ડિસેમ્બર)

(२)

સ.ગુ.સ્વામી ગોલોકવિહારીદાસજીનું મંડળ
ભુજ-મંદિર શ્રીઠાકોરજીની સેવા - પ્રથમ
આફિકા સત્સંગ વિચરણ

(३)

સ.ગુ.સ્વામી કેશવજીવનદાસજીનું મંડળ
માંડવી મંદિર - ઓસ્ટ્રેલીયા - દ્વિતીય સત્સંગ
વિચરણ

(૪)

સ.ગુ.સ્વામી પુરુષોત્તમસ્વરૂપદાસજીનું મંડળ
ભયાઉ દેશ
નાની વાગાડ - મુંબઈ યાણા - ભારત યાત્રા
સત્સંગ વિચરણ

માધાપર જુનો-નવોવાસ, ડરિપર, ભયાઉ,
નવાગામ, , ખોખરા, ચીરઈ, ખારોઈ, ચોખારી,
આધોઈ, કંથકોટ, સરદાર નગર, ધાણોટી, દુધઈ,
ઇન્દ્રપ્રસ્થ, ધમડકા. ભીમાસર, હિરાપર, નિંગાળ,
સિનુંગા, દેવડિયા, કુંભારિયા, ગોલ્ડનસીટી-
આદિપુર.

(૫)

સ.ગુ.સ્વામી લક્ષ્મીપ્રસાદદાસજીનું મંડળ
રામપર દેશ - મુંબઈ વિશ્રાંતિ ભુવન વિલેપાર્લ
મીરજાપર, ગોડપર, દહિંસરા, સરલી, રામપર-
જુનો-નવોવાસ, વેકરા, વાડાસર, સામગ્રા, મેધપર,
નારણપર ઉપલો-નીચલોવાસ, સુરજપર.

(૬)

સ.ગુ.સ્વામી દેવકૃષ્ણદાસજીનું મંડળ
પ્રસાદ મંદિર- અબાડાસા દેશ, પ્રથમ સુ.કે.
સત્સંગ વિચરણ

સુખપર રોહા, અંગીયા, રવાપર, નેત્રા, ઘડાણી,
આમારા, દયાપર, દોલતપર, ભારાસર

(૭)

સ.ગુ.સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીનું મંડળ
રાપર(વાગાડ) દેશ, પ્રથમ ઓસ્ટ્રેલીયા સત્સંગ
વિચરણ,

આફિકા દ્વિતીય સત્સંગ વિચરણ (ડિસેમ્બર)
રાપર, નવાપરા, કલ્યાણપર, રત્નેશ્વર, સેલારી,
સગ્રામસર, શિવગઢ, ઉમેયા, પદમપર, સણવા,
આડેસર, પલાસવા, ગાગોદર,

(૮)

સ.ગુ.સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજીનું મંડળ
સુખપર દેશ - અમદાવાદ ભાટ વિશ્રાંતિ ભુવન
સુખપર, મદનપુર, નરનારાયણ નગર, માનકુવા,
ભક્તિનગર, કોડકી, ફોટડી, કેરા-કુંદનપુર,
બળદિયા ઉપલો-નીચલોવાસ, મુજા.

સ્થાનિક સંતોની કિયાની નામાવલી

શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજની સ્થાનિક
સોવાની પૂજય મહંતા સાદગુરુ સ્વામી
ધર્મનંદનદાસજી, ઉપમહંત સાદગુરુ સ્વામી
ભગવદ્જ્ઞવનદાસજી આદિ સંતોની ઉપસ્થિતિમાં
દિનાંક ૧૦/૬/૨૦૨૫, જેઠ સુદ-૧૪ ના રોજ
નીચે પ્રમાણે સ્થાનિક સેવા સોંપવામાં આવી છે. જે
એક વરસ માટે સેવા કરશે.

માગદિરશક સંત :- ઉપમહંત સ.ગુ.સ્વામી
ભગવદ્જ્ઞવન દાસજી

મુખ્ય કોઠારી :- સ.ગુ.સ્વામી દેવપ્રકાશ દાસજી
સહ કોઠારી :- શા.સ્વામી ગોલોકવિહારી દાસજી
કોઠારી :-

સ્વામી ધનશ્યામવલ્લભ દાસજી
સ્વામી પુરુષોત્તમપ્રિય દાસજી (સાહિત્ય વિભાગ)
સ્વામી વિશ્વાન દાસજી

સ્વામી હરિપ્રસાદ દાસજી (ઉત્સવ)

શ્રી નરનારાયણદેવ સાહિત્ય કેન્દ્ર

સ્વામી પુરુષોત્તમપ્રિય દાસજી

સ્વામી ભક્તિપ્રકાશ દાસજી

ભોજનાલય

સ.ગુ.સ્વામી પુરુષોત્તમસ્વરૂપ દાસજી

સ.ગુ.સ્વામી દેવપ્રકાશ દાસજી

સ્વામી કૃષ્ણવિહારી દાસજી
પાકશાળા
 સ.ગુ.સ્વામી દેવપ્રકાશ દાસજી
સ્વામી શાન્તિસ્વરૂપ દાસજી
દુધ તથા છાશવાળા
 પુરાણી સ્વામી નંદકિશોર દાસજી
સ્વામી ધનશ્યામચરણ દાસજી
ભંડાર
સ્વામી શ્રીવલ્લભદાસજી દાસજી
 સ.ગુ.સ્વામી ત્યાગવલ્લભ દાસજી
સ્વામી દિવ્યપ્રસાદ દાસજી
સ્વામી વિવેકસાગર દાસજી
સહભાનંદ બાગ(લેર) અને નરનારાયણ દેવ
બાગ(રેલડી)વાડી
 સ્વામી જગજીવન દાસજી
સ્વામી ધનશ્યામપ્રકાશ દાસજી
સ્વામી વાસુદેવપ્રસાદ દાસજી
કૂલવાડી અને રાવલવાડી
સ્વામી ધનશ્યામપ્રિય દાસજી
સ્વામી પ્રહ્લાદવિહારી દાસજી
કૂલસેવા
 સ્વામી શાનસ્વરૂપ દાસજી

સ્વામી જ્ઞાનપ્રિય દાસજી
લાઇટ
સ્વામી નીલકંઠસ્વરૂપ દાસજી
વોટર સાલાય
સ્વામી ધનશ્યામચરણ દાસજી
સ્તુતિ મંદિર
સ્વામી લક્ષ્મીવલ્લભ દાસજી

હિંદોળાની સેવા સંભાળશે
સુવર્ણ હિંદોળો :-
 શા.સ્વામી ધનશ્યામસેવકદાસજી
 શા.સ્વામી સંતદાસજી
મુખ્ય હિંદોળા :-
 સ્વામી પુરુષોત્તમચરણદાસજી
 સ્વામી શ્રીવલ્લભદાસજી
 કોઠારી પાર્ષ્ફદ ખીમજી ભગત
 કોઠારી પાર્ષ્ફદ હિનેશ ભગત
 સ્વામી હરિપ્રસાદદાસજી
 સ્વામી પુરુષોત્તમપ્રિયદાસજી
 સ્વામી દિવ્યપ્રસાદદાસજી
 સ્વામી જ્ઞાનપ્રિયદાસજી

સત્સંગ સમાચાર - વિદેશ

શ્રીકચ્છ સત્સંગ સ્વામિનારાયણ મંદિર વુલ્ફિય (લંડન)

વાર્ષિક સામાન્ય સભા

તા.૭/૬/૨૦૨૫, શનિવાર સાંજના દુષ્યાં શ્રીકચ્છ સત્સંગ સ્વામિનારાયણ મંદિર વુલ્ફિય (લંડન) મંદિરની વાર્ષિક સામાન્ય સભા બોલાવવામાં આવેલ જેમાં તમામ ભક્તજનો, ભાઈઓ અને બહેનોએ મોટા પ્રમાણમાં હાજરી આપેલ.

પ્રથમ સભાનો સમય થતા ઉપસ્થિત તમામ ભક્તજનોની રજાથી સભાનું કાર્ય શરૂ કરવામાં આવેલ.

પ્રથમ સભામાં ઉપસ્થિત તમામ ભક્તજનોનું પ્રમુખશ્રી પરબતભાઈ શ્રીવજી કેરાઈએ સ્વાગત સન્માન કરેલ ત્યારબાદ મંત્રીશ્રી હરીશભાઈ ધનજી હિરાણી જનરલ સભાની મિનિટ નોંધ તથા ગત વર્ષનો મંદિરનો અહેવાલ વાંચી સંભળાવેલ અને તમામ સભાજનોએ માન્ય રાખેલ.

ત્યારબાદ યુવક મંડળે મંદિરની પ્રવૃત્તિઓ અંગે માહિતી આપી. બાલકૃષ્ણ નર્સરી સંચાલકે નર્સરીની વર્તમાન પ્રવૃત્તિઓ અંગે માહિતી આપી.

ગત વર્ષના મંદિરનો આવક-જાવકનો હિસાબ મંદિરના ખજાનચીની ટીમે વાંચી સંભળાવેલ અને સભાજનોએ સંતોષ વ્યક્ત કરેલ અને કાર્યવાહી કમિટીનું વિસર્જન કરવામાં આવેલ.

ત્યારબાદ આગામી ગ્રાણ વર્ષ માટે મંદિરની સેવા નવી કાર્યવાહી કમિટીની નિર્માણ કરવામાં આવેલ તે આ પ્રમાણે છે.

પ્રમુખશ્રી:- હરીશભાઈ ધનજી હિરાણી-અંજાર, ઉપપ્રમુખશ્રી:- પરબતભાઈ શિવજી કેરાઈ-માંડવી, મંત્રીશ્રી:- નિલેશ ભીમજી પિંડોરીયા-આ.સુખપર, ઉપમંત્રીશ્રી:- દિનેશ હરીશભાઈ હિરાણી-અંજાર, સહમંત્રીશ્રી:- ડૉ.રવજી ધનજી પિંડોરીયા-આ.સુખપર, ખજાનચીનીશ્રી:- ધનજી માવજી કેરાઈ-રામપર, ઉપખજાનચીનીશ્રી:- વિજય ધનજી ગામી-કેરા, સહખજાનચીનીશ્રી:- પરબત પ્રેમજી રૂડા-વેકરા, વેડિંગ હોલ મેનેજમેન્ટ:- રામજી પ્રેમજી પટેલ(હાલાઈ)-માંડવી, આઈટી લીડ:- હિરજ પ્રેમજી હાલાઈ-માંડવી, સુરક્ષા લીડ:- જ્યંતિ લક્ષ્મણ કેરાઈ-રામપર, ફાયર સેફ્ટી લીડ:- સુનિલ શિવજી આશાણી-માંડવી, મેઇન્ટેનાન્સ લીડ:- મહેશ ધનજી હિરાણી-અંજાર, પ્રમોશન લીડ:- હરેશ નારાણ વેકરીયા-માંડવી, યુવક મંડળ લીડ:- વિનય પરબત કેરાઈ-માંડવી, યુવક મંડળ લીડ:- જ્યંત પરબત હિરાણી-આ.સુખપર, સલાહકાર:- રાજેશ હરજી કેરાઈ-અંજાર,

સભ્યો:- ૧.હિરજભાઈ કાનજી ભુડિયા-વેકરા, ૨.કપિલ નારાણ કેરાઈ-આ.સુખપર, ૩.ખુશાલ પરબત વરસાણી-વેકરા, ૪.જીજોશ પરબત હિરાણી-આ.સુખપર,

હોલ્ડિંગ ટ્રૂસ્ટી :- ૧.પરબતભાઈ શિવજી કેરાઈ-માંડવી, ૨.ધનજીભાઈ પ્રેમજી કાનજી-રામપર, ૩.માવજીભાઈ ટેવજી કેરાઈ-રામપર, ૪.પરબત પ્રેમજી રૂડા-વેકરા, ૫.પ્રેમજીભાઈ ભીમજી મનજી-દહીંસરા.

કિયન ટીમ લી :- ૧.પ્રેમિલાબેન પરબત રૂડા-વેકરા, ૨.કાંતાબેન સુનિલ આશાણી-માંડવી, ૩.પ્રેમિલાબેન માવજી પિંડોરીયા-આ.સુખપર, ૪.કાંતાબેન ભાવેશ વરસાણી-વેકરા,

કૂડ હાઈજીન ટીમ :- રાધાબેન હરજીભાઈ રાબડીયા-સરલી

આ પ્રમાણે ઉપરોક્ત કાર્યવાહી કમિટીની નિમણુંક સર્વાનુમતે કરવામાં આવેલ. અંતમાં નવા પ્રમુખશ્રી હરીશભાઈ ધનજી હિરાણીએ તમામ ભક્તજનોનો આભાર માન્યો અને નવા નિમાયેલા કાર્યકર્તાઓ તેમજ અન્ય ભક્તજનોને સંગઠિત રહી મંદિરની સેવા કરવાની ભલામણ કરેલ. ત્યારબાદ બાલસ્વરૂપ શ્રીધનશ્યામ મહારાજની જ્યઘોષ સાથે સભાનું વિસર્જન કરવામાં આવેલ.

અ - મંત્રીશ્રી નિલેશ ભીમજી પિંડોરીયા-આ.સુખપર

શ્રી ધનશ્યામ બાળસંદેશ વાગડ રાપરમાં શ્રીહરિ

બાળમિત્રો ! જ્ય શ્રીસ્વામિનારાયણ, કચ્છની ધરતીપર ભગવાન શ્રીહરિ સાત વર્ષ સુધી ફર્યા. તો માં ભુજ, માંડવી, અંજાર, નારાયણસરોવર અને વાગડ આદિ દરેક ગામ કે પ્રાંતમાં ફરી કચ્છની ધરાને પાવન કરી હતી.

એક સમય કચ્છની ધરતીને પાવન કરતા ભગવાન શ્રીહરિ વાગડ પ્રાંતમાં પધાર્યા. વાગડનું મુખ્ય મથક રાપર. રાપર શહેરમાં વેદાંત શાસ્ત્રના

લેખક - સાધુ સંતસ્વરૂપદાસ મહા વિદ્વાન સામતજી સરવૈયા રહે. આંખે સુરદાસ હતા. માંડવીના ઐયા ખત્રી જેવા જ મોટા વિદ્વાન હતા. તેમને ત્યાં ભગવાન શ્રીહરિ પધાર્યા. જ્ય સચ્ચિદાનંદ કહીને દરવાજે ઊભા રહ્યા. સામતજી સરવૈયે કહ્યું : “તમે કોણ છો ?” શ્રીહરિએ કહ્યું : “અમે તો સ્વામિનારાયણ ભગવાનના પરમહંસ છીએ” સામતજીએ કહ્યું : “બહુ સારું પધારો ! ઢોલિયે બિરાજો.” શ્રીહરિએ

કહું : “અમે હોલિયા ઉપર બેસતા નથી, જમીન પર આસન બિધાવીને બેસીએ છીએ.” ત્યારે સામતજીએ કહું : “પરમહંસને તો જ્યાં બેસાડીએ ત્યાં બેસવું.” એમ કહીને શ્રીહરિના બે હાથ પકડીને હોલિયા ઉપર બેસાડ્યા. પછી સર્વે અંગ તથા ચરણારવિંદને જોઈને કહું : “તમે તો સ્વામિનારાયણ ભગવાન પોતે છો.”

શ્રીહરિએ કહું : “તમે આંખે તો દેખતા નથી ને અમને કેમ ઓળખ્યા ?” ત્યારે સામતજીએ કહું : “તમારાં શરીરમાં મેં હાથ ફેરવીને જોયો. ત્યારે મને ખ્યાલ આવ્યો કે મનુષ્યનું શરીર આવું ન હોય, આવું તો ઈશ્વરનું જ શરીર હોય.” વાત સાંભળી શ્રીહરિએ કહું : “તમારી અંતઃકરણની આંખો ખુલી છે તેથી અમને ઓળખી ગયા.” ભક્તો, ભગવાનને ઓળખવા બહારની આંખની જરૂર નથી એ માટે અંતરની આંખ ખુલી જોઈએ. પછી સામતજીએ કહું : “હે પ્રભુ ! તમારી સાથે બીજું કોણ છે ?” શ્રીહરિએ કહું : “અમારા સેવક બ્રહ્મચારીજ છે.” સામતજીએ બ્રહ્મચારીનો કહું : “બ્રહ્મચારીજ ! રસોઈ બાનાવો.” પછી બ્રહ્મચારીએ શ્રીહરિ માટે રસોઈ કરી અને ભાવથી જમાડ્યા અને પોતે પણ જમ્યા.

સામતજી સરવૈયા મોટા વેદાંતી હતી. તે વેદાંત શાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરેલો હતો. તેથી શ્રીહરિને કહું : “તમે મારી સાથે વેદાંત શાસ્ત્રની પ્રશ્ન ચર્ચા કરો.” શ્રીહરિએ કહું : “બહુ સારુ પ્રશ્નો પૂછો.” પછી સામતજીએ ભગવાન શ્રીહરિને પ્રશ્નો પૂછ્યા લાગ્યા ને શ્રીહરિ તેના ઉત્તર કરવા લાગ્યા. તે એમ ને એમ પ્રશ્ન ચર્ચા સાત દિવસ સુધી રાત-દિવસ ચાલી. શ્રીહરિ દરરોજ સવારે ગામથી ઉગમણું નગાસર સરોવર અને આથમણું અઢસર સરોવર તેમાં સ્નાન કરવા

જતા. વારંવાર તે સરોવરમાં શ્રીહરિ સ્નાન કરી પવિત્ર કરેલ છે. અને મૂળજી બ્રહ્મચારી રસોઈ કરીને નિય જમાડતા. આમ સાત દિવસ સુધી ચર્ચા ચાલી ને અંતે વેદાંતી સામતજીનો પરાજ્ય કર્યો. અને સત્સંગી બનાવ્યા.

પછી શ્રીહરિ સરવૈયા સામતજીને કહું : “સામતજી ! કાલે અમારે નીકળવું છે. ને આધોઈ ગામમાં જાવું છે.” સામતજીએ કહું : “મહારાજ ! પાંચ દિવસ અહીં રહોને પછી નીકળજો.” શ્રીહરિએ કહું : “સામતજી ! અમારે નીકળવું જ છે માટે કાલ સવારમાં વહેલા નીકળી જશું.” સામતજીએ કહું : “પૂછ્યા વિના જાશો તો મારા ઘોડે સવાર જે માણસો છે, તેમને ચોકીદાર તરીકે રાખીશ તો તમે કેમ કરીને અહીંથી નીકળી શકશો .?” ત્યારે શ્રીહરિએ કહું : “સારું તો નહિ જઈએ.”

પછી રાતે સર્વે ઊંઘી ગયા. વહેલી સવારે બધા સૂતા હતા ત્યારે શ્રીહરિ એકલા જ ઊઠીને ચાલી નીકળ્યા. સવાર પડી સામતજી જાગ્યા ને બ્રહ્મચારીને પૂછ્યું : “મહારાજ હજુ કેમ જાગ્યા નથી ?” બ્રહ્મચારીએ કહું : “મહારાજ તો વહેલા ઊઠીને નીકળી ગયા છે. વાત સાંભળી સામતજીએ તાત્કાળ ઘોડે સવારનો કહું : “જવ, એ સ્વામિનારાયણને તેડી લાવો. અને એમ કહેજો જે, હે મહારાજ ! પાછા રાપર પધારો ને પાંચ દિવસ રહીને પછી ઘોડી બેસીને આધોઈ પધારજો, અમે જાતે તમને ત્યાં પહોંચાડવા આવીશું.” ઘોડે સવાર સિપાઈઓ પાંચ-પાંચ ગાઉ સુધી ફરીને પાછા આવ્યા. અને આવીને સામતજીને કહું : “જે પાંચ ગાઉ સુધી ગયા પણ મહારાજને તો અમે કયાંય દેખ્યા જ નહીં.” સામતજીએ વિચાર્યુ જેવી મહારાજની મરજી. શ્રીહરિ ત્યાંથી આધોઈ ગામ ગયા.

:- જ્ઞાન સરિતા :-

-: જ્ઞાન માટા :-

૧. કેવું જળ તથા દૂધ તે પીવું નહિ ?
 (અ) ફિલટર   (બ) સરોવર-ડેરી
 (ક) ગાળ્યાવિના   (ડ) કોઈકે આપેલું
૨. જે જળને વિષે જીણા જીવ ઘણાક હોય તે વડે શું કિયાન કરીએ ?
 (અ) પૂજાદિક   (બ) સ્નાનાદિક
 (ક) ભોજનાદિક   (ડ) સફાઈ
૩. કેવું ઔષ્ઠ કયારેય ખાવું નહિ ?
 (અ) દારુ-માંસ   (બ) તુલસી-કુદીનો
 (ક) હળદર-હરડ   (ડ) આદુ-અંજીર
૪. જીર્ણ દેવાલય, નદી-તળાવના આરા, વાવેલું ખેતર, કુલવાડી બગીચા આદિક સ્થાનકને વિષે શું ન કરવું ?
 (અ) શયનઆદિ   (બ) પિતૃતર્પણ
 (ક) સ્નાનાદિક   (ડ) મળમૂત્ર-થુંકવું
૫. કેવા માર્ગ પેસવું નહિ અને નીસરવું નહિ ?
 (અ) ગુમ (બ) જંગલ (ક) ચોર (ક) પર્વત
૬. જે સ્થાનક ધણિયાતું હોય તે સ્થાનકને વિષે તેના ધણીને પૂછ્યા વિના શું ન કરવું ?
 (અ) લગ્ન (બ) ઉતારો
 (ક) કથા   (ડ) ભોજન
૭. પુરુષ માત્ર તેમણે બાઈ માણસના મુખ થકી શું ન સાંભળવું ?
 (અ) જ્ઞાનવાર્તા   (બ) લોકવાર્તા
 (ક) કિર્તન-ભજન   (ડ) ગ્રામ્યવાર્તા
૮. સ્થીઓ, રાજા તથા રાજાના માણસ સંગાથે શું ન કરવું ?
 (અ) ભક્તિ   (બ) ઝગડા
 (ક) કથા-વાર્તા   (ડ) વિવાદ
૯. ગુરુ, શ્રેષ્ઠ, પ્રતિષ્ઠિત, વિદ્વાન અને શાસ્ત્રધારી મનુષ્યનું શું ન કરવું ?
 (અ) સ્વાગત   (બ) સમાગમ
 (ક) અપમાન   (ડ) પ્રાણામ

૧૦. ચોર માર્ગ કરીને પેસવું નહિ અને નીસરવું એ શ્લોક શિક્ષાપત્રીમાં કેટલામો છે ?

(અ) ૩૪ (બ) ૩૫ (ક) ૨૮ (ડ) ૩૩

-: શાન્દરચના :-

નીચે આપેલ શિક્ષાપત્રીના આદેશ વાક્યોમાં ખૂટતા અક્ષરો મુકી વાક્ય પૂર્ણ કરો અને આદેશને જીવનમાં ઉતારો.

૧	સ	ખા	
૨	દા	ન	વો
૩	ચ	લે	
૪	રી	ક	વી
૫	ગા	ન	લ
૬	દા	ક	વી
૭	ગા	ન	વો
૮	વ	ણ	ક ર
૯	વ્ય	ન	વું
૧૦	ભિ	ર	ક
૧૧	આ	ધા	ન
૧૨	પ	ન	ક વો
			વું

-: સદા હસતા રહો :-

ડોક્ટર : ‘હું તમને જે ઈન્જેક્શન લખી આપું છું, તે લઈ લેજો.’

દર્દી (થોડા ટિવસ પછી) : ‘સાહેબ, હજુ દર્દ ઓછું નથી થતું.’

ડોક્ટર : ‘મેં લખી આપેલા ઈન્જેક્શનો તમે લીધા હતા?’

દર્દી : ‘હા, સાહેબ, તે જ ટિવસે લઈ લીધા હતા, જુઓ આ રહ્યા બિસ્સામાં.’

મહેશભાઈ : ‘આ પેટ્રોલના ભાવ તો ખૂબ વધે છે.’

પર્કજભાઈ : ‘આપણને તો કાંઈ ચિંતા જ નહિં.’

મહેશભાઈ : ‘કેમ ?’

પર્કજભાઈ : ‘આપણે તો હજુ ૧૦૦ રૂપિયાનું જ પેટ્રોલ ભરાવીએ છીએ.’

શિક્ષક : ‘એય કુશલ, તું કેમ રોજ મોડો આવે છે ?’

કુશલ : ‘સાહેબ, એમાં મારો વાંક નથી. હું તો શાળાએ પહોંચ્યું એ પહેલાં જ પટાવાળો ઘંટ વગાડી નાખે છે.’

શ્રીસ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશને મળેલ બેટની યાદી

- ૨૦૧- કરસનભાઈ જીણાભાઈ જેસાણી ધ.પ.અ.નિ.રતનબાઈ, સુત ભીમજીભાઈ ધ.પ.ધનબાઈ સપરિવાર શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રસન્તાર્થે - બળદિયા
- ૨૫૧- નિતીન હીરજી વરસાણી, હ હીરજી કરસન વરસાણી શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રસન્તાર્થે - નારાણપર-રાવરીહાલે-યુ.એસ.એ. (અમેરિકા)
- ૨૫૧- ચંદુભાઈ કાનજીભાઈ સાંખલા, ચંપાબેન ચંદુલાલ ચારધામની યાત્રા કરી આવ્યા તે નિમિત્તે શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રસન્તાર્થે - રવાપર
- ૫૦૦- પૂર્વી અલ્કેશ ખેતાણી તા.૮/૬ ના જન્મ દિવસ નિમિત્તે શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રસન્તાર્થે - કોડકી
- ૨૫૧- રામજી વાલજી જેશાણી, અ.નિ.ધ.પ. માનબાઈ, શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રસન્તાર્થે - બળદિયા
- ૫૦૦- મનજી સામજી વોરા માધાપર નવાવાસ શ્રીસ્વામિનારાયણ મંદિર ૧૨૭ માં વાર્ષિક પાટોસ્વા પ્રસંગે હસ્તે બાબુભાઈ - માધાપર-નવાવાસ
- ૫૦૦- પ્રેમવતી વાસ્તુ હસ્તે રાજેશભાઈ નીસર શ્રીનરનારાયણદેવની પ્રસન્તાર્થે - મુંબઈ

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ् ॥

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર નારાયણ સરોવર

કચ્છ મદયે

મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

રવિવાર, તા. ૧૦-૦૮-૨૦૨૫ થી ગુરુવાર તા. ૧૪-૮-૨૦૨૫

નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, નારાયણ સરોવર-કચ્છના નિર્માણમાં જુદી-જુદી સેવા કરનાર દેશ-વિદેશના યજમાનશ્રીઓ, દાતાશ્રીઓ તથા હરિભક્તોને મહોત્સવ દરમ્યાન સ્થાનિક રોકાણ કરવાની ઈચ્છા હોય તેઓએ મહોત્સવ અગાઉથી નીચે આપેલ સંતોના મોબાઈલ નંબર પર જાણ કરવા વિનંતી જેથી ઉતારાનું યોગ્ય આયોજન થઈ શકે.

કોઠારી સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજી
મો. નં. : ૯૮૨૫૩ ૪૧૦૪૧

સ્વામી કૃષ્ણાવિહારીદાસજી
મો. નં. : ૯૪૨૬૦ ૪૧૪૪૭

શ્રી ગડેશાય નમઃ ॥

શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ् ॥

શ્રી નરનારાયણાય નમઃ ॥

ભુજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર દ્વારા આયોજુત
**સમૂહ શ્રીમદ્ ભાગવત સત્ત્વાદ પારાયણ જ્ઞાનયજ્ઞ
એવમ्**
નારાયણ યજ્ઞ મહોલ્લાવનું આયોજન

શ્રીમદ્ ભાગવત
સત્ત્વાદ
જુલાઈ ૧૫,
બુધવાર,
તા. ૧૮-૩-૨૦૨૬

કથા પ્રારંભ
સં. ૨૦૨૬,
જુલાઈ ૧૫ અમાસ,
ગુરુવાર, તા.
૧૮-૩-૨૦૨૬

કથા તમામિત
સં. ૨૦૨૬,
શૈત્ર સુદ ૭,
બુધવાર,
તા. ૨૫-૩-૨૦૨૬

નારાયણ યજ્ઞ
સં. ૨૦૨૬,
શૈત્ર સુદ ૮,
ગુરુવાર,
તા. ૨૬-૩-૨૦૨૬

ભુજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં બિરાજમાન શ્રી નરનારાયણદેવ, શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ, શ્રી રાધાકૃષ્ણદેવ, શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજની પરમ કૃપા તથા મહંત સદ્ગુરુ પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી આદિ બ્રહ્મનિષ સંતોની આજીવી આગામી તા. ૧૮-૩-૨૦૨૬ થી તા. ૨૫-૩-૨૦૨૬ સુધી સમૂહ શ્રીમદ્ ભાગવત સત્ત્વાદ જ્ઞાનયજ્ઞ નું ભવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જે કોઈ સત્સંગી-હરિભક્ત, ધર્મપ્રેમીઓ પોતાના પિતૃઓના મોક્ષાર્થ, પ્રિય સ્વજનોની ચિરઃશાંતિ માટે, પોતાના જીવના કલ્યાણાર્થ પોથી રાખવાની હોય તો ભુજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના કોઠારમાં નામ નોંધાવી જવા.

એક પોથીના રૂ. ૨૫,૦૦૦/- પોથી યજ્ઞમાનનું નામ કંકોશ્રીમાં છપવામાં આવશે.
૧ પોથી પાછળ ર વ્યક્તિના નામ તથા હસ્તે ૧ વ્યક્તિનું નામ છપાશે.

નારાયણયાગમાં ૧ પોથી પાછળ ૧ જોડલું બેસી શકશે.

૧ પોથી યજ્ઞમાનશ્રીને બે ટાઇમ બોજનપ્રસાદ માટે કુલ ૧૫૦ પાસ આપવામાં આવશે. સંહિતા પાઠમાં વ્યક્તિગત પોથી ઉપર બ્રાહ્મણ નહીં હોયતેમાં પવિત્ર બ્રાહ્મણ દ્વારા સંહિતા પાઠ વાંચવામાં આવશે.

જેના નિભિતે કથા હોય તે વ્યક્તિનો નાનો ફોટો (૮x૧૨ સાઇઝ) તથા સુખણો હાર લાવી શકાશે સાથે ડીશ, કળશીયો, વાટકો તથા ચમચી, નેપકીન સાથે લાવવાના રહેશે.

: કથા સ્થળ : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, શ્રી સ્વામિનારાયણ રોડ, તીથધર્મ ભુજ-કચ્છ.
ફોન નં. ૭૫૬૭૬ ૦૯૦૦૦ | ૭૫૬૭૬ ૦૮૦૦૦

દિનાંક ૮થી ૧૦ જૂન ૨૦૨૫ દરમિયાન ત્રિદિવસીય મહાવિષણુયાગ તથા
૧૦ થી ૧૪ જૂન ૨૦૨૫ દરમિયાન કરછ વાગડના શિવગાટ ગામે
ભુજ શ્રી નરનારાયણદેવ તાબાનું શ્રી સ્વામિનારાયણ નૂતન મંદિર
મૂર્તિ પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો.

